

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 6. V Celovcu 15. junija 1879. XXVIII. tečaj.

Pridiga za V. pobinkošno nedeljo.

(Homilija; gov. J. Š.)

„Ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ (Mat. 5, 20.)

V v o d.

Danešnje sveto evangelje je en del preimenitne gorske pridige Jezusove. V njem nam Kristus na serce navezuje sosebno tri reči: Najpoprej nam velevala, da moramo popolnoma spolnovati božje zapovedi, ako hočemo priti v nebeško kraljestvo. Na dalje lepo razlaga peto zapoved božjo, ktera pravi: Ne ubijaj! In na zadnje nam naroča, da moramo spravo narediti s svojimi sovražniki, ker bi vse naše daritve in vsa naša dobra dela cene ne imele pred Bogom, dokler se ne spravimo s svojimi sovražniki in razžaljivci.

Sveti evangelist Matevž pripoveduje in pravi: „Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Resnično vam povem, ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ — Pismarji in farizeji so se sicer pravične delali, zares pravični pa le vendar niso bili. Očitno pred ljudmi so sicer opravljali dolge molitve, in druga dobra dela, skrivši pa in na samem so uganjali velike hudobije. Njihovo zunanje obnašanje je bilo obravnano po postavah pravice, njihovo serce pa je bilo vse polno krivice, tako, da so še clo zapovedi božje napak obračali, da bi s tem opravičevali svoje napeno ravnanje. Terdili so na priliko, da se zoper peto zapoved božjo pregreši le tisti, ki zares ubije svojega bližnjega; kdor pa svojega bližnjega sovraži,

zmirja ali mu krivico dela, so djali, da ne greši. — In pri tej svoji dozdevni pravičnosti so se vendar le zanašali, da pojdejo v nebeško kraljestvo. Toda Jezus je svojim učencem naravnost povedal, da taka farizejska pravičnost v nebesa ne vodi.

In da bi učence in zbrano ljudstvo podučil, da se človek ne pregreši le samo s hudim djanjem, ampak tudi s slabimi mislimi, s hudimi željami in s pregrešnim govorjenjem, jim v zgled vpelje peto zapoved božjo, in pravi: „Slišali ste, da je rečeno starim: Ne ubijaj; kdor pa ubija, bo sodbe kriv. Jes pa vam povem, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče raka, (to je: malovrednež,) bo kriv zbora; kdor pa reče norec, bo kriv peklenškega ognja.“ V teh besedah naznanja Jezus tri reči, s katerimi se človek hudo pregreši zoper peto zapoved božjo, akoravno svojega bližnjega na ravnost ne ubije: a) najpoprej se človek pregreši zoper peto zapoved božjo z jezo; b) še hujši se pregreši, ako v jezi svojega bližnjega zmirja in z gerdimi priimki obklada; in c) še vse hujši greši, ako svojega bližnjega v jezi norca imenuje. — Kaj mislite, kaj pa je beseda „norec“ pri Judih pomenjala. Ta beseda je Judom naznanovala bogatajca in najhujšega hudobneža, pripravljenega za vsako hudobijo. — Pomen teh Jezusovih besed pa je ta le: „Vašim prednikom je bila v puščavi zapoved dana: Ne ubijaj. To zapoved obračajo vaši učenci le na djansko ubijanje, ter ubijavca izročé sodnji. Jes vam pa rečem, da ta zapoved prepoveduje tudi, se zoper ljubezen pregrešiti z jezo ali zasramovanjem, in da je ta, ki se nad svojim bratom brez ljubezni jezi, že zapadel moji sodbi; še bolj, ako je svoj notranji serd z zunanjim zmirjanjem svojega brata razodel; posebno pa, ako je bližnjega silno močno onečastil, tedaj si clo večno pogubljenje zasluži. Sodba in zbor se tukaj ne sme po čerki razumovati, ampak le po pomenu, da manjše pregrešenje zoper ljubezen bo manj, več grešenje pa hujši, ter clo s pogubljenjem kaznovano. Besede sodba in zbor ste vzeti iz Judejskega sodnijskega reda, po katerem je bila v vsakem mestu postavljena nižaja sodnija z 23 sodniki, sodba imenovana; v Jeruzalemu pa je bila višaja sodnija 72 sodnikov, in se je zbor imenovala. Dva priimka: raka in norec sta postavljena sploh namesto manjšega in večega pregrešenja zoper ljubezen.

Po tem, ko je Jezus svojim učencem in zbranemu ljudstvu razložil, kako da se zamore človek tudi brez djanskega poboja pregrešiti zoper peto zapoved božjo, jih tudi še prav goreče opominja, vse sovražne misli in hudovoljne želje v sercu vdušiti, in ako bi se bili z enim ali drugim človekom katerikrat kaj sperli, hitro spet spravo ž njim storiti, ker bi Bogu, ki je Bog miru in ljubezni, noben dar dopadljiv ne bil, dokler mu ga darujejo s sovražtva-polnim srcem. „Če tedaj“, sklene Jezus, „svoj dar prineseš k altarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti ondi svoj dar pred oltarjem,

in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom, in tedaj pridi in daruj svoj dar.“

Nauki:

1. Slišali smo, da je Jezus zavrnil in na nič djal pravičnost pisarnarjev in farizejev, ker je bila le zunanja, ne pa tudi notranja pravičnost, in tedaj nobene cene ni imela pred Bogom.

O da bi pač tudi med nami ne bilo take farizejske in hinavske pravičnosti! Toda, bodi Bogu potoženo! tudi med nami ni brez nje. Tudi med nami se nahajajo ljudje, ki se varujejo očitno storiti kako krivico, skrivši pa uganjajo mnoge budobije. Tudi med nami ne manjka ljudi, ki pridno hodijo k božji službi, zvesto derže zapovedane poste; pri tem pa vendar le sovraštvo in nevoščljivost redé v svojem sercu. Tudi med nami se znajdejo ljudje, ki radi molijo in večkrat prejemajo svete zakramente, pa le iz tega namena, da bi za pobožne veljali med svetom. — Njihova pravičnost ni prava kerščanska, ampak je farizejska, je hinavska pravičnost, ktera človeka v nebesa ne pripelje.

V čem pa obstoji prava kerščanska pravičnost? — Prava kerščanska pravičnost obstoji v tem, da človek ne opravlja le samo zunanjih pobožnih del, ampak da ima tudi dobro, bogoljubno serce, ter dobro, pošteno serce do Boga in do bližnjega, zakaj Bog ne gleda toliko na naša dela, kolikor gleda na naše serce. Dobro serce moramo tedaj imeti, do Boga, ter moramo Boga čez vse ljubiti, in pripravljeni biti, rajši vse svoje premoženje in celo svoje življenje zgubiti, kakor pa Boga s kakim grehom žaliti. Varovati se moramo torej ne le samo vseh očitnih hudobij, ampak tudi vseh skrivnih grešnih misel in želj; in tudi dobra dela, ki jih doprinašamo, moramo doprinašati zavoljo Boga in iz ljubezni do Boga, nikakor pa ne zavoljo ljudi, da bi nas ljudje hvalili in poveličevali. — Dobro serce moramo imeti tudi do bližnjega, ter moramo vsakemu človeku vse dobro iz serca želeti, kakor sami sebi, in mu tudi dobro storiti, kar je v naši moči . . . — Ako bi ne imeli takega dobrega serca do Boga in do bližnjega, bi vsa naša dobra dela ne bila družega, kakor le lepa lupinja brez žlahnega jedra.

2. Jezus je rekel, da se še clo tisti pregreši, kdor se nad svojim bližnjim jezi. Ali je mar po tem takem jeza vselej velik greh?

Jeza je ali a) pravična, ali b) krivična jeza; je c) ali zmerna, ali d) nezmerna jeza.

a) Ktera je pravična jeza? ali z drugo besedo: kdo ima pravično jezo?

Pravično jezo ima tisti, kateri ima pravičen vzrok, se jeziti. Ako se, postavim, starši jezijo zavoljo nepokorščine svojih otrok, ali pa naprejpоставljeni zavoljo pregreh svojih podložnih, ali pa

duhovni, kedar se Bogu čast otemlje ali bližni pohujšuje, je taka jeza pravična jeza, je sveta jeza, ker človek s tako jezo pregreho zavračuje, čednost pa pospešuje. Taka jeza ni pregrešna jeza, temveč je še clo hvalevredna jeza, in potrebna jeza; zakaj kralj David pravi: „Jezite se, toda nikar ne grešite.“ (Ps. 4, 5.) — Taka jeza je popadla Mojzesa, kedar je zagledal zlato tele, ktereга so Judje molili. Silno se je razsrdil, in je iz roke zagnal tabli, in ju je razdrobil pod goro. In je zgrabil tele, ki so ga bili naredili, in ga je sežgal, in ga steril v prah, in ga stresel v vodo, in jo je dal piti Izraelovim otrokom. In je ukazal pomoriti 23.000 molikovavcev“. (11. Mojz. 32, 19. 20., 28.) — Tudi naš Zveličar sam se je razsrdil nad oskrunjevalci božjega tempeljna, in „je izgnal vse, kteri so v tempeljnu prodajali in kupovali, in je zvernili mize menjavcem, in stole tistim, kteri so golobe prodajali.“ (Mat. 21, 12.) — Taka sveta jeza, ter gorečnost za božjo čast mora pregrete slehernega kristjana, kedar vidi, da se Bog žali. Ali ne veste, kolika nejevolja da zvestega vojščaka spreleti, kedar sliši, da kdo zaničuje njegovega kralja? in kako močno da se vname dober otrok, kedar mu kdo njegovega očeta zasramuje? Bi mar le kristjan lahkomišljeno gledal in ravnothero poslušal, kedar bi kdo nečast delal njegovemu nebeškemu Očetu in vsegamogočnemu kralju sveta?

b) Ktera je krivična jeza?

Krivično jezo ima, kdor se kar po nepotrebnem jezi, in brez pravega, pravičnega uzroka. Tako jezo bi imeli starši, kteri bi se jezili nad svojim detetom, kedar bi dete brez svojega zadolženja kake reči starišem po volji ne storilo, ali kako posodo potolklo, ali kako reč zgubilo. Enako krivično, nespametno in toraj pregrešno jezo bi imel tudi tisti človek, kteri bi se jezil za vsako nevšečno in nepovoljno besedico in za vsako nepotrebno reč.

c) Ktera je zmerna jeza?

Zmerna jeza je tista, ktera ne sega črez mejo kerščanske krotkosti. Pregreho namreč moramo sovražiti, grešnika pa ne smemo sovražiti.

d) Ktera je nezmerna jeza?

Nezmerna jeza je tista jeza, ktera sega črez mejo, ktero postavlja zdrava pamet človekova in zapoved kerščanske krotkosti in poterpežljivosti. Nezmerna jeza bi bila, ko bi človek v jezi tako razdivjal, da bi samega sebe nič več ne poznal, da bi sprebledil in se po vsem životu tresel, da bi kričal in preklinjal, razgrajal in razsajal in iskal bližnjemu kaj žalega narediti. V vseh takih primerljijih človek tako rekoč jenja biti pameten človek, jenja biti božja podoba, in je vse bolj podoben nespametni, divji zverini, podoben steklemu psu, kteri vse ogrize in okolje, karkoli mu pride pod zobe. — Taka jeza je naglaven greh. Od nje Kristus govori v današnjem svetem evangeliu, ter pravi, da je oistre sodbe vredna.

In od nje sv. Pavelj pove, da zapira vrata v nebeško kraljestvo. (Gal. 5, 20. Rimlj. 1, 29.)

In taka jeza veliko hudega vodi za seboj. Iz nje se izhaja krivic brez števila, in preteпов, in pobojev in zmirjanja, in obrekovanja in kačjega sovraštva, in veliko pravi in strašnih bogokletev. In gorje vsem tistim ljudem, kateri morajo s takimi togotneži živeti pod eno streho! . . . Poslušajte o tem le samo en zgled: Češki kralj Venceslav je bil silno hudoben in togoten. Nekega dne mu njegov kuhar kopuna ni spekel po volji. In nad tem se kralj tako strašno razserdi, da ukaže mahoma kuharja prijeti, na raženj natkniti, in živega pri ognju speči.

3. Ali je vselej greh, ako kdo zmirja svojega bližnjega?

Ni vselej greh, ampak le takrat, ako s tem svojega bližnjega hudo razžali ali razdraži. Le od takega zmirjanja Kristus pravi, da je pregrešno. — Ako postavim starši svoje otroke, naprejpostavljeni svoje podložne zmirjajo, ter jim pravijo: neumnež, nemarnež, nehvaležnež ali kaj enakega s tem namenom, da bi jih posvarili in poboljšali, tako zmirjanje ni greh. Kristus sam je svetega Petra imenoval „satana“, ko ga je Peter od dobrega odvrčeval. (Mat. 13, 23.) In sv. Pavelj je hudobnemu Elimu rekel, da je „sin hudičev“. (Ap. dj. 13, 10.) Ako pa kdo svojega bližnjega zmirja kar brez vsega pametnega vzroka, in poštenemu, pravičnemu bližnjemu s svojim zmirjanjem krivico dela, in ga hudo žali, ter mu poštenje jemlje ali še kako drugo škodo stori, se s tem hudo pregreši. Tak človek naj bi si zapisal na dno serca besede Zveličarjeve, ki pravi: „Kar načete, da bi vam drugi storili, tudi vi drugim ne storite“. Pomislil naj bi, da tisti, ki tako gerdo zmirja druge ljudi, samega sebe najhujši sramoti. Pametno in pošteno od sebe krivico odbijati, in kedar je le velika sila, pri gosposki pravice iskati, sme vsakdo brez greha storiti; druge kar brez vse ljubezni zmirjati in zasramovati pa nikdo ne sme. Tako pregrešno zmirjanje tudi kar nič ne pomaga in ne poboljša nikogar. — Sveti Frančišek Salezijan je bil silo togotne nature. Ravno zavoljo tega je zavezo storil s svojim srcem in svojim jezikom, da ne bo ničesar govoril takrat, kedar mu bo jeza osipala serce. Marsikterikrat je obadve roki pritiskal na vznemirjeno serce, dokler si ga ni potolažil. On je pač dobro razumel besede Zveličarjeve, ki pravi: „Blagor krotkim; zemljo bodo posedli.“ (Mat. 5, 4.) O da bi pač dosti posnemovavcev imel.

4. Kristus priporoča spravo s sovražniki.

Zatorej se kar hitro, ter brez vsega obotavljanja in izgovarjanja spravimo s svojimi sovražniki in razžaljivci. „Soluce naj ne zaide v vaši jezi,“ (Efež. 4, 26.) opominja sv. Pavelj. Pozabimo, kar nam je sovražnik žalega storil, prav priserčno mu vse dobro želimo, in dobro storimo, kar je v naši moči, in če drugega

ne moremo, vsaj molimo za-nj, maščevanje pa Bogu prepustimo. (Rimlj. 12, 19. 20.) Bog, ki je oče vseh ljudi, hoče in zapoveduje, da se vsi bratovsko ljubimo med seboj kakor otroci enega in ravno tistega Očeta v nebesih. (I. Jan 4.) Ljubezen je najimenitniša zapoved naše svete vere. (Mat. 22, 37—39.) Kako mirno, kako srečno bi živeli, ko bi pravo kerščansko ljubezen imeli do eden drugega. Zemlja, ki nam je zdaj solzna dolina, bi se nam v paradiž spremenila. Dokler pa ljubezni ni med nami in bratovske sprave, tudi božjega dopadajenja ne bo z nami in blagoslova božjega. Naj bi tudi še tolikanj ubogim razdajali, in še tolikanj molili, in še tako dostikrat svete zakramente prejemali, bi vse to vendar le pred Bogom nobene cene ne imelo, dokler bi se ne spravili s svojimi sovražniki. Togota vse okuži in ostrupeni. (I. Kor. 13.)

5. Kolikokrat pa moramo odpustiti svojim razžaljivcem?

Ne le sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedem, to je: vselej, je rekel Kristus svetemu Petru. — Ravno zato je pa tudi sveta Katarina Sienska kakor dekla stregla bolni ženi, ktera jo je bila poprej tako gerdo ogovarjala. Pojdimo in ravno tako storimo. Amen.

Pridiga za VI. pobinkošno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko l. 1850.)

„Jezus je vzel sedem kruhov, in je zahvalil ter razlomil in dal svojim učencem, da bi je ljudstvu predložili.“

(Mark. 8, 6.)

V v o d.

Ob tem času, ko začne na polju silje zoriti, je jako prikladno, da se vam, ljubljeni poljski delavci, čita (bere) današnje evangelije, v katerem se veli, da je Jezus s svojim vsegamogočnim blagoslovom sedem kruhov in nekaj rib tako pomnožil, da je štiri tisoč možakov nasitil ter se je še sedem košark ostanjkov nabralo od tiste trohe stroška. — V jesen smo morali zvečine (večidelj) v mokrem času sejati; dolga in ostra zima nam je setve porečila, ali Bog, naš ljubljeni nebeški Oče, je naše njive tako blagoslovil, da z veselim srcem žetvi proti gledamo. Saj se znajde dosti hiš, pri katerih je že malo kruha; pri nekterih ga že celo manjka. — Zdaj je blizo osvetek Device Marije. Kakor je ona po vsaki strani naša pomočnica, daje nam tudi zdaj tolažbo, da bomo kruha siti, če bomo

se ga pri Bogu vredni napravili. Kakor je Jezus, ko je po zemlji hodil, teh 4000 možakov s kruhom nasitil, tako On sam in nihče drugi tudi današnji dan po naših njivah kruh pred nas polaga. On z milostjo odrasek da, mi pa imamo hasek ali prid. Jes vam tedaj želim zdravje in moč k žetvi, k mlatvi, poprek k poljskemu delu, ali ob času žetve opominjam, ne zabite na to, kar sv. Duh skoz kralja Davida pravi vsem ljudem, posebno pa žanjicam, mlaticem in težakom rekoč: „Izogiblji se hudega in stori dobro, in pri tem ostani svoje žive dni.“ Vsikdar bi namreč ljudje morali biti pobožni, tako je božja volja, ali v žetvi je kerščanskemu ljudstvu posebna dolžnost, božje zapovedi vedno pred očmi imeti in je zvesto spolnovati, ker on tudi dobrote božje z očmi jasno gleda in z rokami gotovo šlata. Meni se torej zdi, da je potrebno in za tega voljo tudi hasnovito, če vam danes na kratko razložim

1. Kterega hudega se morate v žetvi ogibati?

2. Ktero dobro morate učiniti (storiti)?

Pazite vsi in učite se, kako si zamorete pri žetvi na zemlji tudi večno žetvo v nebesih prislužiti.

I. del.

Sv. apostelj Pavelj piše svojemu učencu Timoteju: „Pobožnost je za vse hasnovita, ker ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.“ Pravi kristjan tedaj, ki hoče na zemlji in v večnosti srečen biti, se pobožnosti nikdar ne odpove; on je ob vseh časih, tedaj tudi v žetvi bogaboječ, ker on si zarajta delo v žetvi za pokoro in hasek žetve za posebno milost. Če pa je žetva za nas čas pokore, tedaj moramo v žetvi kazni za storjene grehe odsluževati in ne smemo novih grehov doprinasati. Če je žetev za nas tudi čas posebne milosti, tedaj se spodobi Boga zavoljo njegovih dobrot hvaliti in se truditi, da se s pobiljšanjem svojega življenja Njegovi svetosti vedno bolje približamo.

a) Žetev se mora za pokoro porajtati. Ali od kod to pride, da morajo ljudje v žetvi toliko delati in se tako jako truditi? To je kazen za izvirni (nadobljen) greh; to je pokora, ktero je Bog Adamu zato naložil, ker je v paradizu njegovo zapoved prelomil. V Mojzesovih knjigah je tako čitati: Bog Adamu veli: ker si ti besedo svoje žene bolje porajtal, kakor mojo zapoved, in ker si ti od prepovedanega drevesa sad jedel, toraj naj bo zemlja zavoljo greha preklata. Dokler boš živ, boš se s težavo od nje živil; ternje in osat bo ti prinašala, s težkimi žulji boš svoj kruh jedel, dokler se ne boš v zemljo preobernal, od ktere si vzel, zakaj prah si in v prah se boš drugoč spreobernal. — Adamov greh je kriv, da se je črez ves človeški rod nevolja razprosterla; da je med ljudi prišel trud, težavno delo, lakota, siromaštvo, bolezen in smert. Žanjice, mlatiči, poprek poljski delavci morajo

tedaj pazko imeti, da njihovi grehi črez tisti kraj, v katerem delajo, in posebno črez tisto hišo, pri kateri svoj posel opravljajo, novih božjih kazni ne spravijo.

Poljski delavci! ogiblajte se vseh grehov, posebno pa jeze, ogovorljivosti, nepoterpežljivosti, krega in prepira, kletvice in nepotrebnih ali krivih priseg. Sicer je resen, da vas draži po enem kraju množina težkega dela, po drugem kraju nestalno vreme, okornost živine, in divjost sodelavcev k nepoterpežljivosti, ali premagujte svojo jezo in nepoterpežljivost z besedami sv. aposteljna Pavlja, ki veli: „Skoz dosti nevolj moramo iti v božje kraljestvo.“ Mislite si: z delom na polju in s težavami pri delu delate pokoro za svoje grehe. Terpite zavoljo Kristusa, ki je tudi moral dosti prestati, preden je v svojo čast šel.

b) Potem izogiblajte se razuzdanosti v zderževanju vseh nesramnih in nečistih besed, ki se najsvetjšemu Bogu jako znevidijo. Žetev je čas božje milosti, ker vsi dobri dari prihajajo od Očeta nebeške luči, in nihče ne more kaj spraviti, če Bog odrastka ne blagoslovi. Vi jako zamerite, če je berač nezarobljenih besed in nespodobnega zadržanja v tem hipu, kedar mu dar podajate; ravno tako mora Gospod Bog vam v žetvi boljše zameriti, če takrat grehe doprinašate, kedar vam on dobrote skazuje; če ste vi tedaj lagodni (hudobni), kedar je on dober. — Po pravici, kedar človek ob sedajnem času lepo polje pogleda, mora si misliti, če je količkaj pobožnega serca: „O Bog, kako mogočen in dober si ti! Kako lep je tvoj svet! Daj mi moč, da iz ljubezni do tebe vse to storim, kar se tebi, moj Oče, dopada!“ — Bogu pa se ne more dopasti, če žanjice in poljski delavci med seboj pohujšljive besede imajo; če gnjusne popevke popevajo; če se nesramno mikajo in tergajo; če dobro plačilo imeti hočejo, pa nemarno delajo ali malo opravijo. — Bogu se ne more dopasti, če so ljudje zavoljo lepšega silja drug drugemu zavidni, in če mlatici poleg mertuka po krivici sebi zernje prisvajajo. — Bogu se ne more dopasti, če poljski delavci tega od svoje žetve ne odrajtajo, kar bi po zapovedi odrajtati morali. „Dajte cesarju, kar je cesarjarjevega in Bogu, kar je božjega“, pravi sam Kristus. O kako lepo bi bilo, ko bi vsi pri svoji žetvi bili sramožljivi in pravični? Kako velike hvale bi vredni bili, ko ne bi ogovarjali, ampak s pobožnimi besedami se v nebesa spodbujali. Kakoga plačila bi dalje naprej vredni postali, ko bi kot pokorna in pohlevna deca kruh nebeškega očeta jedli! Kako veliko dopadenje bi nad vami imel Bog in boga-boječi svet, ko bi se pri žetvi in pri poljskem delu poprek greha varovali. — Ali to še ni zadosti, da bi se samo greha ogibali, vi morate tudi dobro včiniti. O tem pa v

II. delu.

K sedanjemu času žetve se lepo prillegajo besede, katere v listu sv. apostelja Pavla na Galatince čitamo rekoč: „Neutrudno dobro učiniti, ker ob svojem času bomo obilno brez nehanja želi.“ Sv. Pavelj poljske delavce opominja, da bi se pri časnih žetvah na večno žetvo spominjali, namreč na tisto plačilo, katerega bomo v nebesih za svoja dobra dela prijeli. Plačilo v nebesih ne bo kraja imelo, zato pa je tudi naša dolžnost, vedno naprej brez vsega nehanja Bogu služiti, tudi ob času žetve kolikor mogoče dobrih del doprinesati. Vi pa boste prašali, kako bi mogoče bilo, da bi poljski delavci brez nenjavanja dobra dela doprinesali, ker vendar imajo od ranega jutra noter do poznega večera vedno in vedno žmetno delo? — Pobožnim in bogaboječim delavcem je to lahko mogoče, ker a) pobožni delavec postavi molitev za najpotrebnejšo in najpervo delo, in b) tako pobožno dela, da je njegovo delo tako prijetno, kakor molitev.

a) Pobožnemu delavcu je molitev pravo in najpotrebnejše delo, tako potrebno, da svoje molitve nikdar ne opusti, naj bo za telesno ali svetno delo kakorkoli sila. Puhli kristjan veli: „Jes moram delati in ne utegnem moliti.“ Pobožni delavec pa pravi: „Jes moram prej moliti, potem pa hočem marljivo delati.“ — Od kod nam pride lepo vreme, da moramo na delo iti? Od kod imamo zdravje in moč, da moremo delo premagati in doveršiti? To vse imamo od Boga. Pervi posel tedaj, preden začnemo delati, mora biti molitev. To je delo čez vsa druga dela, ker se dotiče Gospoda vsemogočnega, katerega moramo za pomoč prositi, če si z delom hočemo kaj hasniti.

Jes berem od svetega Avksencija, da je enkrat, preden je v duhovni stan stopil, v mestu Carigradu po neki ulici šel, v kateri so sami meštri ali rokodelci stanovali. Nek rokodellec je žalosten pred svojim hramom stal in na glas nevoljeval, ker že več tednov nobenega dela ne dobi, in če bo tako naprej šlo, moral bo svojo obertnijo na stran pustiti. Avksencij mu veli: Vzemi mene na delo, jes bom vsaki dan ene ure pri tebi delal, ali od tebe ne bom vzel ne stroška in ne večega plačila, kakor po tri peneze na dan. Mojster k temu privoli, pa tudi pristavi, da že zdaj deli časa nobenega dela nima. Avksencij stopi v hišo za delavca, gre v kot in začne ponižno moliti. Naskorem je prišlo več ljudi, ki so mu v delo prinesli in ki so hoteli njegovo delo kupiti. Čez tri dni je toliko dela dobil, da si je moral več delavcev nanajeti. Avksencij potem ni več hodil v mojstrovo hišo, ali blagoslov je pri hramu ostal, ker mojster se je od Avksencija naučil, da se pot k sreči mora z molitvijo nadelavati.

Glej moj človek! tvoj prvi posel naj bo molitev, potem delo. Z molitevm bo tvoje delo blagoslovljeno. Ta mojster, na katerega

sem vas spomnil, je samo zavoljo tega skoro na nič prišel, ker je brez molitve delo začel in brez molitve svojo troho dela dokončaval.

Vi poljski delavei in poprek vi težaki utegnate pri svojem težkem delu prej nesrečni biti, prej smert dobiti, kakor drugi ljudje; vi morate zato dan in delo z Bogom začeti, z Bogom naprej peljati in z Bogom dokončati. Molite zjutraj, po dnevu in zvečer. In ko bi se res pripetilo, da bi zavoljo sile ob pravem času svoje molitve ne mogli na urok opraviti, tedaj pa jo opravite na potu, kedar idete na delo ali od dela. Pri tem pa vas moram opomniti, da ne bote hodili v trumah, ampak posamezni, da svojih misli preveč ne raztrosite. Navadno se med tem, kedar na delo ali od dela greste, ali kedar se pri delu znajdete, z drugimi od vsakoverstnih reči menite, zakaj pa se nočete z Bogom spominjati, ki je povsod pri vas? Pobožni delavec misli povsod na Boga in pri delu rad od nebeških reči govori. Take misli in besede so tudi molitev in taka molitev je tudi delo, ali nebeško, angeljsko delo. To delo si gotovo nebesa prisluzi. Na tak način postavi pobožni delavec molitev za prvo in najpotrebniše delo.

b) Ali pobožni delavec tudi tako dela, da je njegovo delo tako prijetno, kakor molitev. Na kak način to stori? Če zavoljo Boga dela. Poterpežljivi Job veli: „Človek je za delo rojen.“ In Kristus pravi: „Kdor voljo nebeškega Očeta stori, tisti bo v nebesa šel.“ Volja nebeškega Očeta pa je, da bi vi v žetvi in skoz leto marljivo in zvesto delali. Kdor marljivo in zvesto dela, tisti Boga ljubi in njegovo delo je toliko vredno kakor molitev.

Ravnajte se vendar vi težaški ljudje po besedah sv. aposteljna Pavlja, ki kristjanom tako veli: „Ali jeste ali pijete, ali karkoli delate, vse delajte Bogu na čast.“ Bogu na čast pa vi vse delate, če za rana, kedar na delo greste, in po dnevu, kedar se dela drugoč poprimete, ali kedar ura bije, svoje delo Bogu darujete. Skoz to daritev postane vaše delo tudi molitev in je znamenje vaše serčne pobožnosti. Kdor za to dela, da bi se Bogu dopadel, tisti ljubezen do Boga na znanje daje. Kdor dela, da bi si svojih grehov kazni odslužil, tisti obuja pravi kes; kdor za delo pičlo ali manje računi, tisti se Bogu za prejete dobrote zahvaljuje. Kdor zavoljo nebes dela, tisti po pameti sebe najbolje ljubi. Kdor bližnjemu pri delu s tem namenom pomaga, da bi ga na pot pokore spravil, ali v dobrem poterdil, tisti kaže do bližnjega pravo ljubezen. Opravljajte tedaj delo na tak način, in vaše delo vam bo ravno tako nebesa zaslužilo, kakor molitev; ker sv. Peter Damijan tako piše: „Učiniti iz ljubezni do Boga, kar je človek po svojem stanu dolžen, kaj je drugo to, kakor moliti?“

Ali vi bote mi oporekali: ko bi človek tako živel, tedaj bi ne smel dobre volje biti? Ljubeznjivi moji, ni tako; ampak vi smete pri svojem delu in po delu nedolžne, pobožne, poštene po-

pevke popevati; take popevke so dvojna molitev, po enem kraju, ker ste pri popevkah sami pobožnih misli, po drugem kraju, ker serca drugih s popevkami k Bogu in v nebesa ravnate. Le popevajte žanjice, poljski delavci in poprek težaki! popevajte s tistim jezikom, na katerega sv. rešnje Telo prijemljete, in s katerim sladko ime Jezus izgovarjate, pobožne in poštene popevke; tudi te bodo se vam za molitev zarajtale in vam milost božjo sprosile.

Sklep.

Zdaj veste, kaj imate v žetvi učiniti ali storiti; izogibljite se greha in učinite dobro. Čas žetve vam bodi zavoljo težkega dela — čas pokore; in zavoljo dobrot — čas milosti božje. Postavite molitev za prvo delo in delo opravljajte tako verno, da bo prijetno kakor molitev. Popevajte radi lepe, pobožne, poštene popevke. Kdor se v žetvi in pri delu poprek tako zaderži, tisti ne bo na dan občinske žetve, to je, na sodnji dan, kakor pleva obražtan, — ampak kakor sklena pšenica bo pri Bogu velike cene. O da bi vi letošnjo in vsako žetev po mojih današnjih besedah opravili! Amen.

Pridiga za VII. pobinkošno nedeljo.

(Vera sama nas ne zveliča; gov. M. T.)

v Topolavcu 12/4 1885

„Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, gospod; pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.“
(Mat. 7, 21.)

Vvod.

Krivoverec Luter in njegovi nasledniki med družimi zmotami terdijo, da je k zveličanju sama vera zadosti, naj bo življenje pottlej še tako hudobno. Oni pravijo: „Imej močno vero, in potem smeš še močnejše grešiti.“ Ravno s tem naukom pa razpade vsa krivovera sama od sebe, ker s temi besedami se odprejo vrata do vseh pregreh. Po tem bi smel vsak svojemu bližnjemu krasti, ali ga pobiti, kakor bi se mu poljubilo, samo da bi veroval, da mu bo Bog grehe odpustil. Na to vižo bi bil konec vseh človeških družb, in mnogoteri stanovi, ki drug drugemu k obstanku pripomorejo, bi se med seboj klali in davili, kakor zveri mnogoverstnih plemen. — Kristus nasproti pa nam je zapustil drug nauk. On pravi: „Ne vsak, kateri mi reče: Gospod, gospod! pojde v nebeško kra-

ljestvo, ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“ To je: Ne vsak, ki v me veruje, ampak tisti bo zveličan, kateri tudi v djanji spolnuje, kar je volja mojega Očeta. Iz teh Jezusovih besed in družih rekov sv. pisma toraj sv. cerkev po pravici uči, da sama vera k zveličanju ni dosti, ampak se mora v delih razodevati. Vendar pa tudi med kat. kristjani, katerim je ta resnica dobro znana, vera v delih zelo-zelo peša, tako da se v djanji ne le s krivoverci bratijo, ampak tudi v resnici so. Po tem takem bodo tudi njim pri sodbi veljale besede: „Jes vas ne poznam, poberite se spred mene, ki hudobno delate“, kar se toliko pravi, kakor, tudi najmočnejša vera vas na dan sodbe večnega pogina ne bo otela. Gotovo je tedaj resnica: Vera sama ni k zveličanju zadosti. In ravno ta resnica je namen mojega današnjega govorjenja, ktero v svoj dušni blagor verno sprejmite!

Razlaga.

„Kdor veruje in je kerščen, pravi Jezus, bo zveličan.“ Toda med vero in vero je velik razloček. „Tudi hudobe v peklu verujejo, pa s trepetom“, uči apostelj. Kakor malo odrašenega kerst brez vere zveliča, tako malo ga zveliča vera brez dobrih del; zakaj vera brez dobrih del je po besedah sv. Jakoba mertva vera. „Kaj vam pomaga, bratje moji! pravi, če kdo reče, da vero ima, del pa nima? Ga bo li vera zveličala? Če sta brat ali sestra naga in jima manjka vsakdanjega živeža, pa bi jima kdo zmed vas rekel: „Pojdita v miru, pogrejšta si in se nasitita, pa bi jima ne dal, česar za telo potrebujeta, kaj bi jima pomagalo? Tako je tudi vera brez del mertva.“ S tem sv. Jakob uči: Kakor se nag s samimi besedami nima s čem obleči, in lačen brez daru se ne s čim nasititi; ravno tako nič je vera sama na sebi v večno življenje. Pa že v času aposteljna so bili, ki so nasprotno terdili, zato on njih krivo misel še dalje zavrača in pravi: „Hočeš zvedeti, neumnež, da je vera brez dobrih del mertva? Ali ni bil Abraham, naš Oče, zavoljo svojih del opravičen, ko je svojega sina Izaka na oltar v dar položil?“ Tedaj vidiš, da je bila vera z deli združena in po delih doveršena. Tako se je spolnilo pismo, ki pravi: „Abraham je Bogu veroval, in to mu je bilo v pravičnost prišteto in bil je prijatelj božji imenovan“. — Apostelj hoče reči: Abraham je veroval, ali njegova vera ni bila mertva, da, pripravljen je bil, svojega edinega in preljubega sina, po katerem bi se imele ljudstva množiti, kakor zvezde na nebu in pesek ob morji, Bogu v dar prinesiti. Sv. pismo tedaj ne hvali same vere, ampak hvali ž njo vred tudi dela, ki so bile njen sad. In tedaj sklene: „Kakor je telo brez duše mertvo, tako je vera mertva brez dobrih del.“

Na česar se krivoverci opirajo, da terdijo, sama vera je k zveličanju zadosti, so pa krivo spoznani in po hudobiji nalašč za-

viti in popačeni nauki sv. Pavlja. Kako čist je nauk sv. Pavlja v vseh rečeh, toraj tudi v tej, nam priča njegov posebni poklic za aposteljna. In ravno s tem se krivoverci sami sebe udarijo in pogubé. On piše Korinčanom tako-le: „Če bi jezike vseh ljudi in angeljev govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučeča ruda ali zvoneč kregolj. Ko bi znal prerokovati, imel vse skrivnosti in učenosti, in vero, da bi goré prestavljal, bi ne bil nič.“ Kaj pomenja tukaj ljubezen drugega, kakor dobre dela, brez katerih vsi čudeži in najmočnejša vera, taka, ki bi gore prestavljala, nič ne pomagajo? Če apostelj spet drugod kristjane svari, da naj bi ne bili zastonj vere prejeli, jih li ne svari, naj bi vero tudi v djanji kazali? In če pravi, opustiti laž, krivice, goljufije, prešestva, nečistost in druge hudobije, ali ni to vera, ki se v delih kaže? Če bi bila vera sama zadosti, zakaj jih opominja k miloščini za uboge v Jeruzalemu? Zakaj jim prepoveduje vso zvezo s hudobnimi, in zakaj je nekega hudobneža, ki se je z ženo svojega očeta pregrešil, iz kerščanske družbe izobčil in ga satanu izdal? In poslednjič, zakaj pravi: „Če kdo k vam pride in vam drugo evangelije oznanuje, ko bi tudi angelj bil z nebes, kakor smo vam ga mi oznanovali, bodi preklet? Ali more kdo bolj očitno ali z ojstrejšimi besedami učiti in pričati, da nas vera brez del zveličati ne more?“

Pa tudi Zveličar sam čas svojega življenja nikdar ni opustil, svojim poslušalcem to resnico priporočevati. Že v današnjem sv. evangeliju pravi: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih.“ Da pa ne bom vsega njegovega govorjenja, ki to resnico še bolj očitno pove, ponavljal, poslušajmo samo njegove besede zadnji večer pred njegovim terpljenjem. Pravi jim: „Vi ste moji prijatljivi, če storite, kar vam zapovem. Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jes vas ljubil; na tem vas bodo ljudje spoznali, da ste moji učenci, če se med seboj ljubite. Kdor moje zapovedi ima in jih spolnuje, tisti je, ki me ljubi.“ — Tedaj Kristus sam naravnost pravi: Kdor vero ima in po njej živi, ta me v resnici ljubi. In ko jim je bil od poslednje sodbe pripovedoval, jim ni rekel: Potlej sodnik tem, ki bodo na njegovi desni, poreče: Pridite, vi blagoslovljeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je od začetka sveta pripravljeno, zakaj vi ste v me verovali, ampak jim poreče: Lačen sem bil in ste me nasitili; žejen, in ste me napojili, nag in ste me oblekli; ptujec in ste me pod streho vzeli; bolen sem bil, in ste me obiskali, in v ječi sem bil, in ste me rešili“. Tedaj nas bo sodil po sadu, po dobrih delih, ki iz vere prihajajo. Če nas bo pa po dobrih delih sodil, ki iz vere prihajajo, nas vera sama brez dobrih del nikakor ne more zveličati. Zato tudi sv. Janez pravi: „Kdor ne ljubi, ostane v smerti.“

Če pa mertva vera, vera brez dobrih del, nič ne pripomore k večnemu življenju, kaj porečemo od vere današnjih kristjanov?

Slišimo jih moliti: „Moj Bog! verujem v tebe, pravega živega Boga! — Se pa spomniš na-nj takrat, kedar si v skušnjavah, da bi te njegova pričujočnost pred dovoljenjem v greh strašila? Kedar misliš kaj hudobnega storiti, se li spomniš, da je ta živi Bog pričo tebe, ki vse vidi in vse ve, pred katerim se ne moreš ne skriti, ne mu ubežati, da bi te Njegova mogočna in maščevavna roka ne dosegla? Se li spomniš na lepe nebesa, kjer bo on sam svojim izvoljenim najsladkejši vžitek, in ki bode plačilo za tvoje premagovanje? Ti li pride na misel nesrečni kraj zaverženih v večni temi in škripanji z zobmi, kjer tudi v Boga vernijejo, pa le s strahom in trepetom, ne kakor v dobrega Očeta, ampak kakor v pravičnega in ostrega sodnika, ki se nikdar več sprositi in utolažiti ne da?

Moliš: Verujem v Boga, edinega v natori, trojnega v osebah; Očeta, Sina in sv. Duha. — Ali misliš takrat na sv. Trojico, najimenitnišo skrivnost sv. vere, in kakošno hvalo daješ Bogu Očetu za dar stvarjenja in za druge nezmerne dobrote, ki ti jih deli v tvoje ohranjenje dan za dnevom od rojstva do smertne postelje? Se spomniš s hvaležnostjo Boga Sina, ki je iz ljubezni do tebe najgrenkejšo smert prestal, da si ti po njegovi smerti življenje zadobil, ki te je iz teme v svojo prečudno luč, iz brezna v raj poklical? Se spomniš s hvaležnostjo Boga sv. Duha, ki te v zakramentih posvečuje, bolne na duši ozdravlja, nečistega spira, ter za nebesa, kamor nič nečistega ne more, očiščuje?

Moliš: Verujem, da je Jezus Kristus sv. zakramente postavil, in da nobeden brez vere in kersta, in potem, kedar v greh pade, brez pokore zveličan ne bo. — Toraj veruješ, da si kerščen; pa li kerstno obljubo spolnuješ? Glej, če ti že ni kerstna sveča, luč sv. vere, popolnoma v tvojem srcu ugasnila, ali k večemu, da ti še nekoliko berli, pa že silno pojema? Vprašaj svojo vest, kaj ti poreče na vprašanje: Kje je kerstno oblačilo nedolžnosti? Spomnil se boš in ne brez očitania na slabe tovarše in zapeljivce, spomnil na tisti kraj, kjer si ga zapravil, na tisto osebo, ki si jej ga odvezel; — oh! vse je potaptano, vse povaljano, vse spremenjeno; — oblačila nedolžnosti ni več poznati! Veruješ, da brez pokore v smertnih grehah nihče zveličan ne bo. Kdaj ti pride na misel zakrament sv. pokore? Ali ne še le takrat, kedar se velikonočna spoved oznani? O kako tvoja duša leto in dan žeje in lakote poginja in v smertnih grehah zakovana zdihuje, pa jej enkrat v letu živeža privoščiš, ali če takrat ne opraviš, se spet brez drugega moranja do velike noči zanjo nič ne zмениš. Kolika vendar je mogla biti Kristusova ljubezen do nas, da nam je sv. zakramente postavil, dasiravno je vedel, kolika nečast, koliko božjih ropov se bo s temi njegovimi gnadami godilo!

To vero moli in izgovarja uni prevzetnež, ki od ponižnosti nič noče vedeti, ne se volji družih vdati, ne drugim kaj malega veljati pustiti. To vero moli in izgovarja uni nečimernež, čegar

glava je polna nevoščljivosti, zasramovanja in laži. To vero moli in izgovarja častilakomni opravljivec, ki svojemu bližnjemu več z jezikom, kakor tat s svojimi dolgimi rokami ali cestni ropar s kolom, škoduje. Ravno to veruje lakomni, in vendar ima dušo in telo za vsak krajcar, za najmanjši dobiček na prodaj. To z jezikom veruje požrešnež, čegar Bog je trebuh in gerlo, da zavoljo njega žena in otroci lakote medlé in beraške palice pričakujejo. Z eno besedo: To moli in veruje vsak, ki se kot kristjan imenuje. Pa kakošna vera je to? Bi se nam ne moglo očitati, da si iz kerščanstva norca delamo, v resnici pa smo krivoverci in odpadniki od prave vere?

Sklep.

Da, bodi hvala večnemu Bogu! naj bodo nekteri udje na Kristusovem telesu gnjili in popačeni, veliko vendar jih je še, ki pri svojih slabostih vsaj dobro voljo imajo, vse svoje dela in opravila po zakonih sv. vere vravnovati. Med tem malim številom, kristjan! bodimo tudi mi, da nam bo luč sv. vere ne goreča baklja, ki nam sveti, ampak tudi vroče solnce, ki naše serca k dobremu ogreva. Saj vemo, da ne sama vera, ampak njeni sad, njene dobre dela nas bodo zveličale; zakaj ne tisti, ki pravi: „Gospod, gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak kateri stori voljo nebeškega Očeta.“ Amen.

Pridiga za VIII. pobinkošno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko, l. 1850.)

„Daj račun od svojega gospodarstva, ker dolže ne boš mogel gospodariti.“

(Luk 16, 2.)

V v o d.

Bogati mož, od katerega sv. evangelje govori, ni nihče drugi, kakor Bog sam, ki nam na duši in na telesu moči da, naj bi ž njimi sebi in bližnjemu na hasek, Bogu pa na čast dobro delali in si nebesa pripravili. Krivični gospodar pa je vsak grešnik, ki bo moral v božjej sodbi od svojega življenja račun dajati.

Ali med grešniki se znajdejo ljudje, ki se posebno morajo zvati z imenom krivičniki. To so tisti, ki ptuje blago sebi na hasek obračajo, ali bližnjemu na glešti kvar delajo. Taki ljudje po sili v ptuje blago segajo in si pred drugimi zaslužijo ime, da so krivični. Pri teh ljudeh je to najžalostniše, da svoje krivice nočejo za

greh spoznati. Jes pa vam, dragi moji kristjani! danes hočem razložiti, da je vsaka tudi najmenjša krivica greh, ki se ne more prej odpustiti, dokler se krivica ne popravi. Moje podučenje torej razpada na dve besedi:

Perva bo: Vsaka tudi najmenjša krivica je greh;

druga bo: Vsaka krivica je tak greh, ki se poprej odpustiti ne more, dokler se krivica ne popravi.

O Gospod! ti pravični vladar vsega sveta, daj nam milost, vsikdar pravico spoznati in po pravici živeti! Bodite pripravljeni!

I. del.

Ko bi vsi ljudje krivico za greh spoznali, tedaj se pač na svetu ne bi toliko krivice doprineslo. Vsak boče pravičen biti, ali nihče se ne znajde, ki bi se črez krivico ne tožil. Bogatci velijo: „Vbožina podmikava in si po sili rada kaj prisvoji.“ Vbožina (ubožci) pa pravi: „Med vladavci in bogateci so največi krivičniki.“ Če je tako, je tudi res, kar prerok Ozeja piše rekoč: „Laž in tatvina ste se po vsem svetu kakor povodenj razširile.“ Zato je jako potrebno, da se krivica pograja, in da se ljudem očitno pove: vsaka krivica je greh. To pa zamoremo spoznati 1. iz božjih besed, 2. iz splošne sodbe pravičnih ljudi.

1. Jes najpred imenujem sedmo in deseto božjo zapoved, ki se glasite: „Ne kradi, — ne poželi bližnjega blaga.“ Očitna kraja in poleg nje vse skrivne goljufije in krivice, celo želje in misli, s katerimi krivicam privolimo, so po teh zapovedih prepovedane. Če nas ljudje ne vidijo, vidi nas pa Bog, ki bode nas sodil. Ta Bog pa je rekel: ne kradi, ne delaj krivice. Najterdejša tema je pred Bogom, kakor svitli dan, največa daljava je pred njim, kakor bližnji pedenj; Njegovo oko je svitlejše kakor solnce; on nam vidi v seree in pri čistem zna, če se kradljivi miki in želje v njem gibljejo. Tako je. Krivice pa je dosti verst: krivice vkanljivcev, krivice kupcev, krivice kmetov, krivice lažnjivcev, krivice prevzetnih dolžnikov, krivice bogatih posojavcev. In vsem tem krivicam se Bog grozi in nje ostro prepovedava. Od vkanjevanja je v Mojzesovih knjigah tako čitati: „Ne delajte nič krivičnega v sodbi, pri vatlu, in tehtnici, in meri. Tehtnica naj bo pravična, uteži pošteni, mernik pravičen in šestak primeren. To vam naročim jes vaš Gospod in Bog.“ (Lev. 19, 35. 36.) O terštvu in kupčiji piše sv. apostelj Pavelj: „Nihče naj svojega brata v nobeni reči ne goljufa, ker Gospod je maščevavec vsega tega.“ (I. Thes. 4, 6.) Kazen božja namreč krivico nasleduje. Modri Salomon veli: „Krivično blago nobenega haska ne prinese, nič ne izda.“ Krivično blago ne ostane pri tistem, ki si ga spravi in deca ga ne bodo v stalno lastnino prijeli.

Od mej in mejnikov je v Mojzesovih knjigah čitati: „Mejnikov,

katere so tvoji očetje postavili, ne smeš premikati.“ Pusti mejnike drobne dece pri miru in s krivico ne stopaj na njivo siromaškega človeka; ker sirote in drobna deca imajo mogočnega oblastnika v nebesih za svojega prijatelja, ki jih bo branil in tebe sodil.

Od lažnjivih besed najdemo v sv. pismu: „Lažnjiva usta so pred Bogom gnjusoba; samo tisti, ki so odkritega serca, se njemu dopadajo.“ In na drugem kraju modri Salomon veli: „Usta, katere lažejo, dušo umoré.“ (Sap. 1, 11.).

Od prevzetnih dolžnikov se najdejo besede: „Dokler prosijo, so sladkih besed, kedar pa pride čas plačila, hočejo imeti odlog, davajo žarke besede in na terde čase izgovor zvrčajo.“ — „Ti pa, če kaj na posodo vzameš, svojemu bižnjemu o pravem času poverni.“

Bogatim, posojavcem Bog naroča: „Ako tvoj brat uboža in opeša, ne jemlji obresti od njega ali več kakor si mu dal.“ (Lev. 25, 36.), da ga s krivičnimi obrestmi ne vkončáš. Vse te krivice so ostro prepovedane; so ravno toliko, kakor tatvine, in Bog bode nje tudi ostro kaznoval. Črez ene krivičnike pošlje Bog ogenj, črez druge vojsko, črez tretje kugo in pomor, črez šterte pa še druge težave, ki krivično blago potrošijo. Dostikrat pripusti Bog, da tolovaji krivično blago iz vkanljivih rok vzamejo in prepravijo, dostikrat otrokov pamet oslepi, da z blagom, katerega so stariši po krivici spravili, na robe obračajo, in na tak način pride blago drugoč v poštene roke.

Ali vse te časne kazni so le opomin na tiste kazni, katere krivičnike na unem svetu čakajo, ker sv. apostelj Pavelj veli: „Ali ne veste, da krivičniki ne bodo božjega kraljestva posedli? Nikar se ne motite, ne tatje, ne lakomniki, ne tolovaji ne bodo posedli božjega kraljestva“. (I. Kor. 6, 9. 10.) In sv. Peter piše: „Bog bode na sodnji den krivične ljudi na duši in na telesu pokončal.“ — Take so besede božje o krivicah, ki se po svetu godijo. Zdaj pa še naj kdo reče, da krivica ni greh. Da, najmenjša krivica je tudi greh, ker če bo človek po nauku Kristusovem od vsake nepotrebne besede Bogu moral račun dajati, moral bo se tudi zavoljo najmenjše krivice zagovarjati. — Od tistega hlapca, ki je bil svojemu gospodu deset tisoč talentov dolžen, bere se v sv. pismu: „ni prej iz voze (ječe) šel, dokler ni do slednjega krajcarja dolg poplačal.“ Če se tedaj pri Bogu mora vsaka najmanjša krivica popraviti, tedaj je tudi vsaka najmanjša krivica na zemlji greh.

2. Tudi pravični ljudje vseh časov in vseh dežel so po svoji pameti vsako krivico za greh spoznali. Povejte mi, ali se ne sliši povsod govoriti: pri krivičnem blagu ni blagoslova? Kakor pride, tako odide. — Kdor je količkaj veren kristjan, tega je strah vsled dedščine ali ženitve take peneze v lastnino vzeti, od katerih je znano, da so se s tatvino ali drugo krivico spravili. — Povejte mi na dalje, če krivica ni greh, zakaj pa svetska gosposka krivična dela kaznuje? Pa dostikrat celo ni treba, da bi ga gosposka kaznovala,

nego krivica se sama kaznuje. Družinče ali težak, če ni veren, če krade, če svajo dela, zgubi službo; — rokodelec, ki za drage peneze nemarno dela, sčasoma nobenega dela ne dobi, ker krivica se sama kaznuje. Štacunarja, ki ni pravičen pri meri in vagi, se ljudje izogibljejo, ker krivica se sama kaznuje. Kdor pa je pravičen, najde povsod kruh in dobre prijatelje, nasproti pa lažljivec, vkanljivec in tat nikdar poštenja nima, počasu, če ne hitro pade s svojim rodом v nevoljo. O da bi ljudje dandanes povsodi tako po božji veri živeli, kakor kristjani prvih časov! O da bi tako pravični bili!

Edvin je okoli pol šeststo let po Kristusovem rojstvu v angleški deželi kraljeval in s svojim ljudstvom vred kerščansko vero na se vzel. Edvin je zapovedal pri vseh studencih poleg velikih cest šalice iz kupra ali kotlovine obesiti, da bi si popotniki ložej žejo pogasili. In vse šalice so pri miru ostale, nihče se ni upal jih odnesti. — To se veli živeti po božji zapovedi, ki pravi: „ne kradi.“

Tudi neverni Turki najmenjšo tatvino za veliko krivico spoznajo. V njihovi zapovedi se veli: „Kdor le enkrat s ptuje njive vzeme, tisti se mora bojati (bati) večnega ognja v peklu.“ Kdor tedaj krade ali poprek krivico dela, tisti svojo vero zataji in je lagoši (hudobniši) od nevernika. — Tako ostre zapovedi so od Boga izišle; tako pravični sodci krivico grajajo in kaznujejo, ali svet je še zdaj poln krivice. Kteri se sramujejo očitno krasti, ne sramujejo se na skrivnem podmikavati. Koliko mejnikov se po sili na tihem prestavi? Koliko mladega lesa se pokvari? Koliko derv se pokrade? Koliko trave po krivici pokosi? V koliko ogradov se po sili vdere? Koliko snopja se po noči domu znosi? Koliko otročjih peněz se zapravi? Koliko krivih priseg se učini? Koliko vkradenega blaga se po nekih bišah poskrije in potuhne? Ali se med nami ne znajdejo očetje, ki ženo in deco (otroke) v siromaštvo in nevoljo tiščijo? Ali nimamo med seboj mater in dece (otrok), ki v svojem lastnem hramu kradejo?

Dragi moji! Vse to je krivica, in vsaka krivica je greh. Kdorkoli se v tem oziru okrivi, za tistega ni zadosti, da greh obžaluje in se ga spove, nego on tudi mora krivično blago nazaj dati; mora krivico in ves kvar popraviti, ker krivica je tak greh, ki se poprej odpustiti ne more, dokler se krivica ne popravi. O tem pa v

II. delu.

Krivica se mora popraviti, drugači se greh ne krivica ne odpusti. To je Bog že Izraeljskemu ljudstvu v Mojzesovih knjigah naročil rekoč: „Če kdo blago, ki se je njemu izročilo, zataji, ali če bližnjega okrade, ali najdeno reč zakriva ali zavoljo nje krivo pri-

sega, ali drugo krivico doprinese, tedaj mora nazaj spraviti, kar je ptujega s tistim haskom vred, katerega si je iz ptujega blaga napravil.“ Ta zapoved pa se ne dotika samo Židov, nego tudi nas kristjanov, ker Jezus veli: „Nisem prišel, da bi Mojzesovo zapoved razvezal, ampak da bi jo dopolnil“. (Mat. 5, 17.) — Spomnite se na Caheja. Kedaj je Zveličar temu možu zveličanje obečal? Le tedaj ko je Cahej obljubil: če sem koga vkanil, hočem mu četvero poverniti.

Sv. apostelj Pavelj tudi veli: „Dajte vsakemu, kar ste mu dolžni.“ Krivica se torej mora s pravico popraviti. Kjer se to ne zgodi, tam ni prave pokore, in kjer ni prave pokore, tam tudi ni serčnega mira in ne dušnega zveličanja. Zato veli sv. Avgustin: „Greh se ne odpusti, če se ptuje blago nazaj ne spravi.“ In tistemu, ki svojo krivico objokuje, pa krivice popraviti noče, ravno ta sv. očak veli: „Če ti krivice ne popraviš, nikdar odpuščenja ne dobiš, in če bi ravno toliko solz pretočil, kolikor so jih vsi pokorniki od začetka noter do konca sveta pretočili.“

Kako pač morejo krivičniki v sereu mirni biti! Krivica jim spanje moti; krivica jim tek jemlje; krivica jim življenje krati; krivica jih ob božjo milost spravlja in krivica jim pekel pripravlja. Vse drugo je zastonj; ni druge pomoči za krivičnega človeka, nego popraviti krivico, kakor berž je mogoče.

Ali pri popravljanju krivic imajo ljudje vsakoverstne izgovore. Eni pravijo: „saj je le trohica, kar sem vzel ali ne odrajtal.“ Ali pa je kje pisano, da je troho jemati dopuščeno? Sedma božja zapoved ne pravi: Ti ne smeš velikih reči jemati ali zaderževati, male trohe pa slobodno, ampak poprek pravi: ti ne smeš krasti; ne smeš si ničesa ptujega, ne velikega ne malega po sili prisvojiti. Potem ali tega ne veš, da se iz malih troh, ki se pojemljejo, po času velika množina nabere; množina pa ni več troha, ampak je velika krivica, ki se mora na vsak način popraviti.

Drugi velijo: „Jes ne morem poverniti, ker krivično reč sem že potrošil, kar pa zaslužim, je komaj za domanjo potrebo.“ — Če nimaš s čem poverniti, tedaj v sedanjem hipu tega nisi dolžen, ali kedar boš imel, ne smeš zaostati. Dalje pa se praša: so li tvoje potrebe res tako velike in tako silne? Ali se tvoji stroški ne dajo prikratiti? Ali morebiti ne hodiš dosti ur brez dela, ko bi si mogel kaj pripraviti?

Tretji rečejo: „Če bom povernil, bom v očitno sramoto prišel.“ — Za to je najboljša pomoč, če krivično blago izročiš svojemu spovedniku, pri katerem mora vse, kar se mu izroči, kakor v grobu zakrito ostati.

Družina, ki gospodarjem krivico napravi, imajo navadno ta izgovor: „Moje letno pačilo je premalo, časi so preterdi; moram si pomagati, drugači ne morem ostati.“ — Ali to ti z evangelijskim gospodarjem odgovorim: Ali se ti s svojim gospodarjem nisi tako

pogodil? Kar ni pogojeno, je ptuje, je krivično blago, takega pa se ogiblji. Če drugi s takim plačilom izhajajo, zakaj ne bi ti izhajal? Pritergaj si pri gizdi, ne obiskavaj tako pogosto kerčem, izogiblji se kart, ne hodi na ples, varuj se drugega spola, pri katerem se v drage zanjke zapleteš — in gotovo boš s svojim služem izhajal.

Naj bodo tedaj ti ali drugi izgovori, krivica ostane vselej krivica, in je greb, ki se ne more odpustiti, če se krivica ne popravi.

S k l e p.

Dragi moji! izogibljite se zato vsake krivice, ne vadite se nikdar skoposti, laži, vkanljivosti, tatvine ali celo tolovajstva. Jezus Kristus je z enim samim pogledom serce sv. Petra omečil. Marija Magdalena je čula Kristusovo pridigo in se je razjokala in spreobrnila. Matevž ga je na eno besedo nasledoval, ali Judeža Iškarijota in farizejev ni mogel na pokoro geniti, ker so bili skopei, kradljivei, in poprek krivičniki. Tako nevaren greh je krivica. Zato nikdar na to ne mislite, da bi se s krivico obogateli ali ž njo zmagali; in če ste si kaj ptujega prisvojili, dajte kakor najprej nazaj. Amen.

Pridiga za IX. pobinkošno nedeljo.

(Kaj tretja zapoved božja prepoveduje? Gov. L. T.)

„In (Jezus) je šel v tempelj in jih je začel izganjati, kateri so v njem prodajali in kupovali.“ (Luk. 19, 45.)

V v o d.

Sv. evangelje današnje nedelje nam terdovratne prebivavce Jeruzalemskega mesta pred oči postavlja, ki božjega obiskovanja niso hotli zastopiti, ne Jezusa za svojega Zveličarja spoznati. Deržali so si sicer še božje postave jim po Mojzesu izročene, pa tudi te le na videz in zavoljo hvale ljudi; pri vsem tem pa so se vendar tako dalje spozabili, da so clo v tempeljnu prodajali in kupovali. Zveličar ko to vidi se nad njimi razserdi in jih iz njega podi, ter pravi: „Pisano je: Moja hiša je hiša molitve; vi pa ste jo storili jamo razbojnikov! — V ravnanju terdovratnih Judov pa podobo svojega lastnega življenja zapazimo. Če tudi v hiši božji ne kupčujemo, vendar se v njej po kerščansko ne zadržimo, in sploh

nedelj in Gospodovih dni po božji volji ne praznujemo in ne posvečujemo. „Posvečuj praznik“, nam tretja zapoved božja zapoveduje; mi pa le radi ravno tisto storimo, kar je temu nasproti, in delamo, kar tretja zapoved božja prepoveduje. Zatoraj nam pa tudi Bog vidoma svoj blagoslov odteguje in nas očitno kaznuje. — Poslušajmo tedaj danes, kaj nam tretja zapoved božja prepoveduje, da svojo pomoto spoznamo in se poboljšamo. Poslušajte!

Razlaga.

1. Ako človek čuda božjega stvarjenja pregleduje, nja lepoto in popolnomost premišljuje, spoznava bolj in bolj dobroto in ljubezen božjo, koja se mu iz vsake ljube stvarce skazuje; in že bi ga bile morale hude strasti za vsa boljša čutila popolno neobčutnega storiti, ko bi se mu pri tem premišljevanju in spoznanju serce ne ogrelo, da se bolj kakor stvarjenih reči Stvarnika samega veseli, in mu njegovo neskončno ljubezen z vso mogočo ljubeznijo povračati želi. Ta serčna ljubezen pa človeka žene, svoje notranje občutljive ljubezni in hvaležnosti tudi zunanje, to je očitno pred ljudmi na znanje dajati. Iz tega namena sta že sinova prvih staršev, Kajin in Abelj Bogu darovala, in za njima so drugi stari očaki o posebnih priložnostih daritve opravljali. Tako je Noe daroval, ko je z barke šel, in Jakob, ko je bežé iz domačega kraja čudne sanje imel. Pa clo med nevernimi narodi najdemo posebne daritve in različna praznovanja, s kterimi so svoje bogove in malike častili. Greki, Rimljani in druga (neverna) ljudstva so svoje praznike imeli; kar nam očitno spričuje, da človeška natora tudi zunanjih znamenj potrebuje, s kterimi svoje notranje spoštovanje do Boga na znanje daje. Zatorej je pa tudi svojemu izvoljenemu ljudstvu, Judom ali Izraelcem, Bog sam posebni dan v tednu v praznik odločil, ter po Mojzesu na tanjko predpisal, kako naj ga praznujejo in posvečujejo. Bil je sicer že v začetku, ko je šest dni svet stvaril, sedmi dan pa počival, ljudem svojo voljo na znanje dal, da naj tudi oni šest dni v tednu delajo, sedmi dan pa počivajo in praznujejo; na gori Sinaj pa je očitno zapovedal ter rekel: „Spomni se, da soboto posvečuješ!“ Sabota je bila tedaj Judovski praznik. Zveličar, ko je na svet prišel in učiti začel, je sicer odpravil mnoge šege in zunanja opravila, v stari zavezi potrebna, kterih pa v novem zakonu ni treba bilo, vendar pa božjih zapovedi, v stari zavezi danih, ni odpravil in zavergel. Rekel je: „Nisem prišel postave podirati, temuč spolnovat.“ On sam je Judovske zapovedane praznike posvečeval, kakor nam sv. pismo spričuje. Njegovi aposteljni so praznovanje sabote na nedeljo prenesli v spomin Jezusovega častitega vstajenja na velikonočno in v spomin prihoda sv. Duha na binkoštno nedeljo. Oblast v to so od svojega nebeškega Učenika samega prejel, ki

jim je rekel: „Kakor je mene moj Oče poslal, tudi jes vas pošljem,“ to je: ravno tisto oblast, katero sem jes od svojega Očeta prejel, tudi vam izročim. Namesto sabote tedaj zdaj nedeljo praznujemo. Z nevarnostjo lastnega življenja so se prvi kristjani zbirali, ter ta Gospodov dan z neznano gorečnostjo in veliko pobožnostjo posvečevali. Serce človeku v persih veselja poskakuje, kedar njih bogoljubnost in sveto željo premišljuje. Ali gorečnost kristjanov je začela od časa do časa pešati in omagovati, njih svetoželja od dne do dne mlačnejša prihajati. Tako dalje so se bili kristjani zmotili, da o sv. nedeljah clo k sv. meši niso hodili, dokler jih cerkev pod smertnim grehom k temu ni zavezala. Še hujša se o današnjem času godi. Akoravno nam sv. cerkev ostro zapoveduje, vsako nedeljo s spodobno pobožnostjo sv. mešo slišati, vendar le se veliko kristjanov brez vsega pravega vzroka in pravičnega izgovora službi božji odteguje; nasproti pa se o takih svetih dneh s takimi rečmi zveseljuje, katerih bi med kristjani nikdar ne iskal, najmanj pa v nedeljah. Milo se je Jezus razjokal nad Jeruzalemskim mestom zavoljo njegovih terdovratnih prebivavcev; še bridkejši bi se nad terdovratnimi kristjani posolzil, ko bi se še zdaj vidno med nami sprehajal in gledal kristjanov hudobno življenje o svetih Gospodovih dnevih!

2. Tretja zapoved božja nam prepoveduje vsa hlapčevska dela brez potrebe in pravega privoljenja. Ktera da so hlapčevska dela, ni težko zapopasti. Sploh bi vtegnili reči, da tista pozemeljska dela in posvetna opravila, s katerimi si človek svoj kruh služi. Tako je za kmeta orati, kositi, kopati, sekati itd. hlapčevsko delo; za tesarja tesarje; za šivarja šivanje; za trgovca kupčevanje; za pisarja pisanje itd. Taka dela v nedeljo opravljati, ali pa se v cerkev vستي, in ondi tesati, sekati, šivati, kupčevati ali pisati je skoraj vse eno. Cerkev je sv. kraj, na katerem se kaj takega storiti ne sme; nedelja je sv. dan, o katerem kaj takega opravljati ne gre. Morebiti se poštenega imaš, in misliš, kristjan moj! da krivičnega ali ukradenega blaga nimaš pod streho. In vendar si pred Bogom že veliko let veči tat, kakor ropar ali tat, ki za ropa in tatvine del v ječi ječi. Kar si namreč v nedeljo z nepripuščenim hlapčevskim delom zaslužiš, tega ti ni Bog dal, ampak ti je le greh v hišo prinesel. In ravno zato je tak nedeljski zaslužek grešno, krivično blago, ki nima ne teka ne blagoslova božjega in ti ali vso srečo od hiše spodi, in te v dolgove zatopi, ali pa, če po njem obogatiš, tvojo dušo kakor mlinsk kamen teži, in jo v oterpnost, strašno smert in večno nesrečo poteguje.

Vendar pa znajo okoljstave tako nanesti, da so tudi hlapčevska dela v nedeljo pripuščena. Ko bi postavim pokošeno seno na senožeti ležalo, in bi celi teden ali vsaj več dni nanj deževalo, v nedeljo pa bi prijazno solnce sijalo, bi se smelo razstlati in sušiti, vendar — dobro zamerajte! — ne brez dovoljenja duhovne go-

sposke. Le kedar duhovna gosposka, to je: gospod fajmošter, dovolijo, se sme kaj takega brez greha storiti. Le v hudi sili ali veliki potrebi bi ne bilo treba dovoljenja iskati; na primer, ko bi ogenj postal, in je treba gasiti ali pa se kakemu popotniku, ki potrebno pot ima, voz polomil, in bi ga bilo treba nemudoma popraviti, ker bi brez velike škode in zamude do drugega dne čakati ne mogli.

3. Prepovedana so na dalje po tretji božji zapovedi ob nedeljah tudi vsa druga dela in opravila, ktera temu dnevu nečast delajo ali njega praznovanje zaderžujejo. Taka so: vse nepotrebno pohajanje in postopanje, vse nespodobno razveseljevanje, nevarne igre, nezmerne pojedine, pijančevanje po zidanicah, hramih in gostilnicah, ponočno vasovanje, in druga taka dela, ki so sicer že vsaki dan prepovedana, o nedeljah, kakor o sv. Gospodovih dneh, pa še bolj pregrešna, tem bolj če človek zavoljo njih še službo božjo zamudi. Nedelja ni dan za tako ravnanje, tudi ne za prazno pohajanje, ampak je tudi delavnik, pa ne delavnik za telo, temuč za dušo in za božjo čast. Delavno obleko sicer slečeš in praznično oblečeš, pa ne, da bi postopal, ampak, kedar zvon zaslišiš, za drugimi ljudmi, ki ti memo okna gredè z lepim zgledom naprej gredó, tudi ti v cerkev greš, ondí Bogu služiš, ga hvališ in častiš, se mu za pomoč in milost priporočiš, njegovo sveto besedo poslušáš in mu zvesto služiš ne le, kedar si v cerkvi, temuč celi dan. Nedeljo posvečevati se pravi v nedeljo sveto živeti, kakor so svetniki živeli. Svetniki pa so se vsidgar posebno pa ob nedeljah proti nebesom ozirali, in po božji volji živeli. Tako tudi ti stori, da se že na tem svetu nekdanjega življenja v nebesih privadiš.

Vendar pa s tem ni rečeno, da bi nam vsako tudi nedolžno veselje ob nedeljah prepovedano bilo. Lepo je, če kerščanski oče po večernicah svoje otroke seboj na polje vzame, ter gre gledat, kako žito raste in zori, in med tem otrokom od dobrote in ljubezni božje kaj pripoveduje; lepo je, če kerščanska mati svoje otročiče kerščanski nauk izprašuje; lepo je, če se pravi prijatelj kaj pametnega pomenijo; se fantje skupaj snidejo, in kaj lepega berejo; dekleta skupaj pridejo, in kako sveto ali nedolžno zapojejo. To je lepo, nedolžno veselje, k čemur nas clo apostelj Jezusov vabi, ter pravi: „Veselite se, toda v Gospodu!“

Dobro vem, da posvetni ljudje za taka nedolžna razveseljevanja nimajo umov, in si toraj posvetnega razveseljevanja iščejo in pregrešnih kratkočasov, s kterimi Boga žalijo, sv. nedelje onečastujejo, in Gospodov dan v hudičev dan spreminjajo. „Hudič se jim pa smeje,“ pravi Španjol, blagoslov (žegen) božji od njih beži in nesreča jim za petami hiti.

4. Resnico tega nam že sv. pismo stare zaveze spričuje. Ko so Izraeljci bivali v puščavi, zasačili so človeka, ki je v saboto

derva nabiral. Ga primejo, pred Mosesa in Arona peljejo, ter pred celo občino postavijo. Potem ga zapró, dokler jim Bog po Mozesu ne zapove, ga zunaj ležišča vleči, in s kamnjem pobiti. (Num. 25, 32—36.)

Pa pustimo nekdane stare čase, in se v današnje ozrimo, da se prepričamo, kako Bog tudi še zdaj zaničevavce svetih nedelj obiskuje. Leta 1846 se je na Francoskem dvema nedolžnima pastircema Mati božja v neznani lepoti prikazala, ter jima razodela, da bo ljudem, ako se ne poboljšajo, krompir pognil in jih bodo zadele še mnoge druge nesreče, ker razun drugih pregreh sosebno nedelj po božji volji ne posvečujejo. Kakor je napovedala, se je res zgodilo. Bog pa ni samo tiste kraje sto šibo obiskal, tudi mi jo občutimo; zraven tega pa še druge nadloge pošilja gotovo tudi zato, ker sv. nedelj po njegovi zapovedi ne praznujemo. Ni mi treba posamezno naštevati vseh križev, ki nas težijo; vsak sam svojega čuti! Bi hotel Bog, da bi nam vse te nadloge in nesreče oči odperle, ter nas k spoznanju naše zmote in k poboljšanju pripeljale!

Poznal sem človeka, ki je bil na Kočevskem doma, in je sicer ob nedeljah k sv. meši hodil, vendar jo je pa tudi nekerikrat zamudil, in sploh sv. Gospodovih dni ni tako posvečeval, kakor bi jih bil imel. Bilo je leta 1848, ne vem prav ali na Svečnico ali pa tisto nedeljo poprej ali poznej, ko se je spet namesto k božji službi na lov odpravil. Ravno je bil velik sneg zapadel, in na debelo ležal po hribih in dolinah. Vse steze je zametal, in le po cestah so si ljudje gaz napravili, da bi k službi božji mogli. Naš lovec pa ga je na celem gazil in šel — namesto v cerkev — v daljni gozd. Milo so se zvonovi glasili ter verne kristjane k sv. meši vabili, in od vseh strani pobožni ljudje v cerkev hité; le njega zastonj kličejo zvonovi, dokler ne vtihnejo, in se njih zadnji glas hohlja v zrak ne zgubi. Le dalej in dalej jo lovec pomika, in dalj ko pride, viši je sneg, težavniša pot. Vse niže germovje je bilo pod belo odejo, in clo jame in očeje votline so bile s snegom zalizane. Pa vseh teh težav in nevarnosti se lovec ne zboji, dokler — o strah in groza! — terdih tla pod nogami ne zgubi, in se v globoko jamo ne zverne, ktere pri verhu s snegom zadelane poprej ni bil videl. Ž njim vred se je bilo veliko snega v jamo pogreznilo, kar mu je življenje rešilo, in vbrnilo, da se ni ravno zlo potolkel. Ko se iz prvega strahu zave, ogleda se in išče kraja, na katerem bi iz jame prišel. Toda oj žalost prevelika! jama je bila kaka dva sežnja globoka; iz nje pa od vseh strani le stermo pečovje kviško moli. Zastonj si prizadeva, se ven splaziti, zastonj se trudi iz jame priti! O pač je zdaj milo k Bogu zdihoval, ter svojo nespamet obžaloval in zvesto obetal, nikdar več ne službe božje zamuditi, ako mu le še zdaj pomaga, živemu iz jame priti. Bil je sicer serčen možak, vendar pa, ko vidi, da je vse njegovo prizadevanje le prazno

delo, mu serce vpada, tembolj, kedar si spomni na strašno noč, ki jo bo moral tu prebiti pod milim nebom v terdi zimi in tudi dosti upanja nima, prihodnji dan iz jame rešen biti. Lahko bi nov sneg zapadel, ter zabrisal sled njegovih stopinj, in bi ga njegovi ljudje pri vsem iskanju ne našli več. V tej veliki sili še priserčniši k Bogu zdihuje in glej, Bog se ga usmili! Ko je že kake tri ure brezupno po jami taval, mu, ko bi trenil, na misel pride, da bi si vtegnil iz snega, kterege se je z njim vred veliko v jamo vsulo, stopnice izzidati, če vsega na kup znosi, ter si po njih venkaj pomagati. Urno se loti težavnega dela, pridno sneg na kraj nanaša, z nogami pa gazi in tlači, dokler ga tako visoko ne nakopiči, da se zamore veje prijeti, ki jo je bližnje germovje v jamo molelo, in si po njej sicer z velikim trudom vendar pa srečno iz jame pomagati. On pač je zdaj Boga serčno zahvalil za svoje rešenje in terdno obetal, nikdar več ne brez potrebe o sv. Gospodovih dneh službe božje ne zamuditi!

Sklep.

Sklenimo tudi mi sv. nedelje vselej po volji božji posvečevati, in obljubim, da se bomo po težavnem delavniku časnega življenja enkrat v nebesih vedno prijetnega praznika veselili na večne čase. Amen.

Pridiga za X. pobinkoštno nedeljo.

(Od farizejščine ali hinavščine; gov. A. S.)

v Top. 10/8 879

„Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej“.

(Luk. 18, 10.)

V v o d.

Velikokrat slišimo v sv. evangelju govoriti od farizejev. Farizeji so na primer pristopili k Jezusu, ter ga spraševali, ali so dolžni cesarju dacijo odrajtovati ali ne. Farizeji so pripeljali prešestnico pred Jezusa, ter ga vpraševali, ali naj jo spusté, ali pa obsodijo po postavi. Tudi današnje sv. evangelje govori od farizeja, kateri je molit prišel v tempelj. Kakošni ljudje pa so bili ti farizeji, od katerih sv. evangelje tolikokrat govori? Prav na kratko vam lahko odgovorim na to vprašanje, če rečem: Farizej je napuhnjén človek, ki pod plajšč pobožnosti skriva svoje hudobije. Da so bili farizeji res napuhnjeni ljudje, kaže nam vse njih obnašanje in za-

deržanje. Molili so, se postili in vbogajme dajali, pa ne zavoljo Boga in iz ljubezni do Boga, temveč le, da bi jih ljudje hvalili. Tudi molitev farizejev v današnjem sv. evangelju je vsa polna napuha. Da so bili farizeji res hudobni, akoravno so se pravične delali pred svetom, spričuje nam Jezus sam, ter jih imenuje hinavce, imenuje pobelene grobe, kateri so zunaj lepo pobeljeni, znotraj pa polni mertvaškega smradu. Glejte, taki ljudje so bili farizeji!

Kaj pravite, ali se pa med nami kristjani ne znajdejo tudi enaki farizeji? Ali se ne nahaja tudi med nami enaka farizejščina ali hinavščina? Nahaja se, da bi tako ne! Ravno zato bom pa tudi danes še nekoliko govoril od te farizejščine ali hinavščine, da bolj na tanko spoznamo, kaj zahteva, kako se razodeva, kaj škoduje, in kako se je gre varovati. Poslušajte!

Razlaga.

1. Kam meri farizejščina ali hinavščina? ali kateri je namen in cilj in konec farizejščine in hinavščine?

Namen farizejščine ali hinavščine je zgolj samopridnost, ter hrepenenje po posvetni časti in hvali ljudi. Farizejščina ne išče sreče in blagra drugih ljudi, temveč le svoj lastni blagor išče in hvalo in veljavo med ljudmi; ne išče božje časti, temveč le svojo lastno slavo in čast. Poročilo tega nam je farizej v današnjem sv. evangelju in njegova prevzetna molitev: „Bog! zahvalim te“, je molil, „da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta colnar. Se postim dvakrat v tednu; dajem desetino od vsega, kar imam“. Poglejte, kako ta hinavski farizej sebe poveljuje, colnarja pa zaničuje; sebe hvali, nikdar pa Boga. Ravno tako delajo tudi še zdaj vsi kerščanski farizeji. O gerda farizejščina, kdo bi se je ne varoval!

2. Kako pa se razodeva farizejščina in hinavščina?

Razodeva se ali kar naravnost ali pa prikrito z lesičjo pribuljenostjo. Farizej v današnjem sv. evangeliju je kar naravnost razodel svoj napuh in svojo hvalehlepnost in častilakomnost.

Kerščanski farizeji pa svojo hinavščino mnogokrat prikrivajo pod odejo ponižnosti, ter se le imenujejo grešnike, druge pa po nevrednem hvalijo le samo zato, da bi ljudem jezik razvezali in omajali v njih pohvalo. In dokler jih neprevidni ljudje res hvalijo, jim je vse prav in povolji. Gorje pa slehernemu, kdor bi spoznavši njih hinavščino se podstopil, jim jo očitovati, ter jih posvariti zavoljo nje. Kakor razdraženi seršeni se bodo spustili nanj, ter ga obrali do belih kosti. Tirjali bodo, naj jim pove, kaj jim ve nepoštenega očitati, naštevati mu bodo svoje lepe čednosti, svoja dobra dela, svoje zasluge. Hudo mu bodo zamerili, in ne z lepo odpustili. — O gerda farizejščina, kdo bi se te ne bal!

3. Kaj škoduje farizejščina in hinavščina?

a) Odteguje Bogu čast, katero so mu dolžne vse stvari. „Vse je iz njega (iz Boga) in v njem in po njem; njemu bodi čast in hvala vekomaj“, uči sv. Pavelj (Rom. 11, 36.). Boga časté solnce, luna in zvezde, ter svetijo na nebu po božji volji. Boga časté zelišča in drevesa na zemlji, ter rastejo, cvetó, in sad storé po božji volji. Boga časté ptice pod nebom, ter mu z veselimi žvergolenjem prepevajo slavo in hvalo. Le hinavec ne časti Boga, ampak le samega sebe, in se pregreši, ker ne daje Bogu, kar je božjega.

b) Škoduje bližnjemu, ter ga pohujša. Poprej ali poznej že spoznajo ljudje farizejsko pobožnost, toda spoznajo v lastno škodo, ker se spodtikajo in pohujšajo nad njo. Hudobnim namreč je ona v poterjenje v hudobiji, omahljive oberne na slabo stran, dobrim nareja iz pravega žalost, potem pa jih tudi le mnogokrat zapelje v mlačnost.

Pa ne le samo s pohujšanjem, ampak tudi kar naravnost bližnjemu škodo nareja taka farizejska pobožnost. Potuhnjeni tergovci blekne kako laž črez drugega tergovca, in mu odverne kupce. Prihuljeni hlapec obira svojega sohlapca, in ga iz službe spodrine. Hinavski rokodelci počerni svojega rokodelskega tovarša, in mu ljubi kruhek sne spred ust.

c) Škoduje in sicer največ škoduje sama sebi. Kedar ljudje hinavca spoznajo, mu tudi nič več ne zaupajo; se nič več radi ne pečajo z njim, in se ga ogibljejo, da le morejo; pa tudi Bog ga tepe. O pretečenem tednu smo obhajali god sv. Jakoba aposteljna. Sv. Jakob je po prihodu sv. Duha najpoprej v Jeruzalemu, v Samariji in po Judovski deželi oznanoval sv. evangelije. Po tem se je na Špansko podal in je ondi veliko duš pridobil Jezusu. Črez nekaj let se spet poverne v Jeruzalem in ondi oznanuje križanega Zveličarja. Hinavskim Judom pa je nad tem toliko mazel, da ga sklenejo ugonobiti, naj velja, kar rado. Enkrat ravno spet prav goreče pridiguje, ter spričuje, da je križani Jezus oblubljeni Odrešenik. Med tem pa njegovi sovražniki punt napravijo med ljudstvom, zraven pa zatožijo sv. Jakoba, da je on punta kriv. Herod ga da zapreti, v smert obsoditi in umoriti. Umerl je sv. Jakob pod rabeljskim mečem, in je prvi med aposteljni prelil svojo kerv za sv. vero Jezusovo; toda njegova kri je v nebo kričala s kervjo Jezusovo, katero so poprej sklicevali nad sebe in nad svoje otroke pred sodno hišo Pilatovo. Natančno se je spolnilo nad njimi prerokovanje Jezusovo. Priderli so Rimljanje kakor razdivjane zveri, so mesto oblegli in ga stiskali od vseh strani, dokler ga niso v oblast dobili in razsuli, ter tempelj raznesli, da clo kamen verh kamna ni več ostal. Tisué tisučev Judov je bilo pri tem pokončanih, obilno število v sužnost prodanih ali divjim zverinam pometanih; vsi drugi so bili širem razpodeeni, da se klatijo po svetu,

kakor ovce brez pastirja. Prišla je nad nje in njih otroke kri Jezusova in njegovih mučencev.

Najhujša kazen pa čaka hinavce še le na unem svetu. Oni niso delali za Boga in za božjo čast, temveč le za se in za svojo čast; in toraj tudi nimajo pri Bogu nobenega plačila pričakovati. „Oni so svoje plačilo že prejeli!“ veli usmiljeni Jezus.

O nesrečna farizejščina, kdo bi se te ne ogibal!

4. Kako se je varovati farizejščine in hinavščine?

Glej, kristjan! ako se hočeš ovarovati farizejščine in hinavščine:

a) Vedno pred očmi imej svoj namen, svoj cilj in konec. Naš namen, naš cilj in konec pa je, Bogu služiti in k njemu v nebesa priti. Bog nas je stvaril in na ta svet postavil, da iščemo njegove časti, in ne svoje lastne. Zato veli Jezus: „Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravičnosti, in vse drugo vam bo naverženo.“

b) Ne pozabi, da smo revne grešne sirote, ki nič ne premoremo brez božje pomoči, in ponižaj se! „Kaj imaš, o človek! da bi ne bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor bi ne bil prejel?“ veli sv. pismo. Če kaj dobrega imamo nad seboj, ni naše, temveč je božje delo, delo božje gnade; le kar je slabega nad nami, je naše. Kaj bi se tedaj povzdigovali? S čim se hvalili? — Sv. Gregor Turoneški pripoveduje to-le čudno dogodbo: Pri Avernarijeh je živel nek mož v deviški čistosti s svojo ženo. Pa žena umerje, in ko je pokopana bila, na glas zakliče mož: „Zahvalim Boga, da mu zamorem neomadeževano izročiti svojo zakonsko ženo.“ Toda iz groba se zasliši glas, ki pravi: „Molči, in ne razodevaj brez potrebe najne skrivnosti.“ Ne bom preiskoval in pretuhtoval, ali se je ta prigodba res tako dogodila, ali ne; rečem pa, da nam lep nauk daje, ne hvaliti se s svojimi dobrimi deli, ker sami ob sebi brez božje pomoči ne moremo nič dobrega storiti. Še Jezus, ki je sam ob sebi čudeže delal, je pri marsikterem čudežu, ki ga je storil, prepovedal, ga dalje razglasevati.

c) Nikar drugih ne zaničuj, če so tudi slabejši od tebe. Največi grešnik se zamore še spreobrniti in v nebesa priti, kakor desni razbojnik na križu; in kdor je zdaj pravičen, utegne še pasti, kakor je padel Salomon, najmodrejši kralj, in se pogubiti. Zato je rekel Jezus farizejem, kedar so prešestnico pred-nj prignali, da bi jo bil obsodil po postavi: „Kdor je zmed vas brez greha, naj verže prvi kamen va-njo.“ Pa nihče si ni upal kamna pobrati, ter ga lučati v nesrečno ženo. Kar na tihoma so se proč pobrali.

d) Bodi molčeč, ter varuj svojega jezika, da te ne zapelje v farizejščino in hinavščino. Kdor veliko govori, ali veliko ve, ali pa veliko laže, pravi pregovor. Pa le malo je ljudi, ki res veliko vedó!

e) Ne nastavlajaj svojih ušes prilizovavcem, kakor

nespameten krokar prekanjeni lesici. Sedel je krokar na veji kos sira v kljunu. Gladna lesica ga vidi, in premišluje, kako bi ga pripravila ob sir. Vsede se pod drevo, ter jame krokarja hvaliti, ter povzdigovati njegovo perje, njegovo nošo, sosebno pa njegovo petje. Krokarja prevzame ta hvala, se širi in šopiri, in da bi pokazal svoje lepo petje, odpre kljun ter zakroka. Ali med tem, ko kljun odpira, mu pade sir iz kljuna prekanjeni lesici v goltanec.

f) Pridno moli; saj veš, da vsak dober dar pride od zgoraj doli, od Očeta svetlobe, kateri ti bo dal dar pravega kerščanskega duha, dar prave kerščanske pobožnosti.

S k l e p.

Nek imeniten Rimljan, sloveči govornik Ciceron, imenuje hinavce: „razdiravce miru, kugo prijateljstva, pogubljenje (razpad) soseske, zatiravce kreposti, pohujšanje sveta;“ in da bi bil dopričal resnico svojih besedi, je Rimskemu starašinstvu povedal, to-le prigodbo: Temistokles pride nekega dne v Atenah v očitni zbor, ter reče: Gospodje! dober svēt bi vam dal, dober svēt za vso deržavo; toda očitno povedati ga ne morem. Odberite si toraj enega zmed vas, kteremu bom na znanje dal svoj svet, on pa naj ga sporoči vam drugim. Odberejo si Aristida, kateri naj sprejme Temistoklev svēt. Temistokles tedaj gre, ter natihoma svetuje Aristidu, naj bi Atenci vse ladije požgali in pokončali Špartancem, kateri so bili poprej njih sovražniki, zdaj pa so njih zavezniki; s tem bi namreč zaterli Špartancem moč in mogočnost, svojo lastno pa povzdignili. Poštenemu Aristidu pa ta svēt ni bil všeč; verne se toraj v zbor, ter reče pričujočim: „Svēt Temistoklev nam obeta scer veliko koristi, pa clo malo časti.“ Na to pa se vsi dvignejo z enim glasom rekoč: „Kar ni pošteno, tudi koristno biti ne more.“

Kristjani moji! od teh nevernikov se učimo tudi mi ogibati se zvijač in hinavščine; učimo se od njih pošteno živeti. Poštena pot človeka najdalj pripelje, pripelje iz revne zemlje v visoka nebesa. Amen.

Pridiga pri novi meši č. g. Fr. Frassa.

(Govoril pri sv. Marjeti na Pesnici Fr. Cvetko l. 1831.)

„Iz vse svoje duše služi Bogu, in njegove duhovne imej v časti.“ (Ekl. 7, 31.)

V v o d.

Pri tej cerkvi je danes velika stiska zavoljo množine ljudi, in človeški glasi se razlegajo, kakor šum vode, ki bistro črez pečine teče. Od ranega jutra do zdaj so od vseh štirih krajev prihajali mladi in stari, siromaški in bogati, domanji in ptuji nad to torišče; in če se je pitalo (prašalo): „Ljubljeni prijatelji! kam vas danes toliko gre?“ — bil je kratek odgovor: „K sv. Marjeti; v rodno dolino k sv. Marjeti.“ — Ali je morebiti danes pri tej cerkvi sejem? Ko bi bil sejem, pasle bi se vaše oči le nad vsakoverstnim blagom, ali serca vas vseh nazočih iščejo danes svoj zaklad le pri prednjem oltarju te hiše božje, ker kakor Zveličar Jezus sam pravi: „Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce.“ — Ni tedaj sejem; tudi za to ne, ker je danes sv. nedelja, na katero je naša dolžnost od dela henjati in dušo k Bogu obrniti, jo z besedo božjo in sv. rešnjim Telesom nasititi, svoje življenje premišljevati in v peterih kervavih ranah Jezusa Kristusa zavoljo naših grehov tolažbo in pomoč v naših težavah iskati.

Za to faro pa še ima današnja nedelja posebno vrednost, ker pobožna oče in mati sta danes Gospodu Bogu v znamenje serčne ljubezni pripeljala svojega sina v cerkev kot daritev svoje vere in skerbi. — Jes štejem v pismih starega Plinija, da je nek vran, ko je bil žejen in ni mogel v jamici deževnice doseči, tako dolgo v jamico kamenčkeke spravljal, dokler ni do vode segel ter se napil. Tako modro sta tudi delala oče in mati, ki sta vzrok današnjemu obhajilu. Onadva sta si naprejšela, enega svojih otrok v mešniški stan spraviti. Njuna jama, iz ktere nista mogla lahko zajemati, bilo je siromaštvo, ali to jama sta zalagala s težkimi žuli, s trudnim delom, z veliko skerbjo in ljubeznijo do svojih otrok. Danes njima je od serca vzeta največa skerb in onadva si pri stundencu večnega življenja, pri Jezusu Kristusu, veselje vživata, katero njima podaja njun sin, kot namestnik božji, ki njima je ljubezen z ljubeznijo, in dobroto z zahvalo povernil. — Sicer bi se v hiši božji moralo samo od Boga, ne od ljudi govoriti; pa dopusti mi križani Zveličar, da tebi na hvalo očitno razodenem imena tistega roda, katerega si ti za današnji dan blagoslovil, da bodo te vsi hvalili in spoznali, kako si ti usmiljeni in resnični Bog. Franc in

Terezija Fras s svojim novoblagoslovljenim mešnikom se danes ponižno pred teboj vklanjata, ker si jih s posebnimi kronami počastil. Očeta in mater krona starost, katero sta bogaboječe doživela, zakaj modri Salamon veli: „Starost je častitljiva krona, ki se po potu pravice najde;“ (Preg. 16, 31.) gospoda novomešnika mlado glavo pa kinča nežen venec cvetočih cvetlic, ker je stanovitno premagal vse napote in prečke, ki so se mu pri njegovem šolanju proti stavile zlasti siromaštvo in velike trude po noči in po dne. — Danes je tedaj res vesel dan, ali vsi dnevi novomešnikov ne bodo veseli in ne morejo biti, ker sv. Hieronim pravi: „Mešnik je prostovoljen mučenec.“ Da! mešnikova skerb je jako velika, če si jo hoče dobro k sercu vzeti, ker Bog sam govori pri preroku Ecehijelu tako: „Glej! jes sam bom od pastirjev tirjal svojo čredo iz njih rok.“ (Eceh. 34, 10.) Mešnik torej stoji pred Bogom za celo ljudstvo, da bi obljube in prošnje daroval, blagoslov prosil in kazni božje od grešnikov nazaj deržal, ter vse večnemu pastirju Jezusu Kristusu v nebesa nazaj spravil. To je velika skerb, to je velik in težek račun, težek stan! Zato pa je pravi mešnik tudi velike časti vreden, kakor sv. apostelj Pavelj sam priča rekoč: „Mešniki, ki svojo dolžnost dobro spolnujejo, so dvojne časti vredni.“ Te besede me vodijo na današnji nauk za vas, in jes tedaj rad rečem: Radi poslušajte in spoštujte svoje mešnike, ker

1. dolžnosti, katere imajo mešniki do vas, vam prinašajo velik hasek (dobiček).

2. Če pa ne spolnujete dolžnosti, katere imate do svojih mešnikov, vam to doprinaša veliko pogubo.

Pazite vsi na mojo besedo, ker one niso povedane samo za zdajno uro, ampak so vam opomin za celo življenje, in tudi za sodnji dan!

Gospod bodi pri nas, in blagoslovi moje besede!

I. del.

Vse mešnikove dolžnosti prinašajo kerščanskemu ljudstvu velik hasek. Mešnikova dolžnost pa je:

a) da vsak dan v cerkvi pri sv. meši in tudi doma v hiši za svoje ovce zvesto moli.

Ko je očak Jakob pred svojim bratom Ezavom v Mezopotamijo bežal, djal si je prvi dan svojega pota kamen za vzglavnik pod svojo trudno glavo. In tedaj se mu je senjalo, da je videl lestvico, ki je od zemlje do nebes segala in so angeljci po nji gori in doli hodili. Eden izmed teh angeljcev, ki po nebeški lestvici gori in doli hodijo, je vsak kerščansk pobožen mešnik. On gre po lestvici molitve v nebesa, da dene in priporoči želje, potrebe, prošnje, križe in težave v krilo Očeta neskončne vsmiljenosti; in on pride drugoč doli na zemljo, da spet grešno nevoljo naloži na svoje ljubeče rame

k ponižnemu priporočanju. In ko mešnik s svojo molitvijo v nebesa pride, ne pogleda ga Bog, kakor zasebno osebo, ampak kakor zastopnika vseh kristjanov, ki so duhovno telo Jezusa Kristusa, v kterega imenu Oče nebeški nobene molitve ne zaverže. Taka molitev vse izprosi, ker v njej se glasi prošnja samega Jezusa Kristusa: „Oče odpusti jim! Usmili se jih.“ Mešnikova molitev v imenu odrešenikovem je tedaj res čez vse mogočna. Novi in stari zakon moč te molitve poresničita. Četerte Mojzesove knjige nam v 20. poglavju pravijo: „Če bo duhovnik za ljudi Boga molil, bode jim Gospod usmiljenje skazal.“ To se je poresničilo pri Izraeljskem ljudstvu, ko je šlo iz Egiptovske dežele. Ko bi moralo čez morje iti, mu je le Mojzesova molitev po sredi vode cesto naredila. — Ko se mu sovražni kralj z vojsko proti postavi, Izraeljsko ljudstvo le tako dolgo premaguje, dokler Mojzes svoje roke moleč kvišku derži. Ja! Mojzesova molitev je napolnila v puščavi, ko so Izraeljci stradali, oblake z mesom, pečine z vodo in zemljo s kruhom. Pa dragi moji! kaj se vam zdi, kam je prva drobtina kruha padla, ko je Mojzes Boga za kruh prosil? Kaj se vam zdi? Staro pismo (Josephus Flavius) nam pravi, da je prva drobtinica padla na Mojzesove roke, nam in vsem ljudem v znamenje, da se vsi dari nebeški najprej in najleži skoz mešnikove roke in na njegove priprošnje zadobijo. — To hasnovito potrebo nam priporoča tudi stari prerok Samuel, ko Izraeljskemu ljudstvu pravi: „Bog me obvari, da bi jes kedaj jenjal za vas moliti.“ In zares je bila njegova molitev gotova dobrota; ker kakor dolgo je Samuel molil in vladal, bilo je kraljestvo srečno, ko pa ni bilo več Samuela, ki je zvesto molil, tudi ni bilo več sreče v Izraelu. — Ravno tako je kralj David molitev duhovnikov kot najmočnejšo porajtal. Enkrat je bil v nevarščini, da bi ga lastni tast, kralj Savelj vlovil. V tej stiski pokliče svojega duhovnika Abjataru rekoč: „Abjatar! obleci svoje duhovno oblačilo in prosi Gospoda Boga za me.“ Abjatar prosi, in David je iz nevarščine rešen. Znamenito je tudi, kako sta Abjatar duhovnik in kralj David stala, ko sta to molitev opravljala. Tako, da je David stal duhovniku Abjataru za herbtom. Glejte, moji dragi! zavoljo tega je v katoliških cerkvah še zdaj ta navada, da pri sv. meši vse ljudstvo mešniku za herbtom stoji, ter s tem očitno na znanje daje, da se samo nevredno rajta brez mešnikove prošnje pred božjim obličjem se pokazati.

V novem zakonu pa sv. apostelj Pavelj svojim rimskim kristjanom tako piše: „Bog je moja priča, da jes brez jenjanja za vas Boga molim.“ Kakor da bi rekel: Jes molim za vas, zato pa bo vam Bog vse dobro dal in tudi vaše težave na dobro obrnil.

Gerški cesar Honorij, ki je okoli polšterto stoletje po Kristusovem rojstvu živel, je večkrat tako posvedočil: „Z molitvijo mešnikov meni moje cesarstvo stoji ali pade.“ In ko naši svitli cesarji ne bi bili o tej resnici prepričani, ne bi pri vsaki sv. meši

po imenu za se moliti dali. — In zato je v prvi dobi kerščanstva najti toliko čistih devic, toliko pobožnih puščavnikov, toliko bogaboječih vernikov, toliko stanovitnih mučencev, ker so se vsi molitvi duhovnikov priporočali, in svojo molitev z njimi zedinjali. Z molitvijo duhovnikov se je Kristusova cerkev začela, z molitvijo se je vterdila in razširjala, z molitvijo duhovnikov, lahko rečemo, še zdaj stoji. Tudi vi sami mi gotovo priterdite, da se na mešno in mešnikovo molitev najbolje zanašate, ker pri vsaki potrebi in nevolji, naj bo za odvernitev toče, ali za odvernitev bolezni, lakote ali vojske, naj bo prošnja ali zahvala, naj bo molitev za žive ali za mrtve, za dušo ali za telo k mešnikom pritečete in po njih k Bogu moliti daste. Vsak bi mogel sam za se moliti in se zahvaliti, pa vendar v najimenitnejših molitvah najrajši pomoč mešnikov iščete, ker ste prepričani, da je ena mešna daritev močnejša, kakor jeziki celega neposvečenega sveta.

Preljubljeni! vi se dostikrat čudite, če se nemarni, hudobni in okorni grešniki naenkrat spreobernejo, in ponižne, bogaboječe ovce Jezusa Kristusa postanejo. Ljudje radi vzrok tega spreobracanja v svetskih rečeh iščejo. Če pa hočemo tej pokori pravi koren najti, bomo se prepričali, da vse to napravi molitev pobožnega mešnika, ki je pri spovedi dušno bolezen in nevoljo tistih grešnikov izvedel in zdaj v žalosti svojega serca ne neha za grešnike k Bogu zdihovati. — Sv. Štefan, duhovnik prve kerščanske cerkve v imenitnem mestu Jeruzalem, tako moli, ko ga Savelj pusti do smerti kamnjati: „Gospod, ne rajtaj jim tega za greh; oni ne vejo, kaj delajo.“ Ta molitev je prinesla poseben hasek. Savelj spreoberne svoje misli in življenje, in goreč apostelj Jezusa Kristusa postane, ko še v mestu Damasku k Štefanovi molitvi duhovnik Ananias svojo molitev pridruži, in Savljevo pokoro doverši.

In da vas s prigodbo sedanjega časa o tej resnici prepričam, poslušajte sledeče: Pred nekterimi leti je bil vojašk vojvoda na smertni postelji. Siromaški mešnik iz reda sv. Frančiška gre iz bratovske ljubezni in zavoljo svoje dolžnosti k njemu in ga k pokori opominja. Vojvoda pa ima z mešnikom samo šalo in ga naposled celo zasramuje. Mešnik gre domu in celo noč za okornega grešnika moli. O usmiljeni Bog, kaj se je zgodilo! Drugo jutro za rana prosi vojvoda mešnika k sebi, se mu čisto izpove, mu razodene, da ga je Bog to noč razsvetil, potem pa prav pobožno umerje. — Koliko takih dobrih del se skoz molitev mešnikov doprinese, ki so sicer ljudem neznana, ali v knjigah večnega življenja v nebesih so zapisana!

Oče in mati novomešnikova! vidva sta modro učinila, da sta svojega sina Franca k mešniškemu stanu ravnala. On nas bo v svoji molitvi vsak dan pri Bog zagovarjal in za nas prosil. Zatorej ljubljene stariši! dragi bratje in sestre, in vsi kerščanski prijatelji! ko vi danes tega častitega novomešnika ali ktereга koli duhovnika

pred oltarjem z razpetimi rokami moliti videte, mislite si, da vas on s svojo priprošnjo tako pred božjo jezo varuje, kakor skerbna koklja svoje pišike pod perutnicami varuje, da se njim kaka nesreča ne zgodi.

Kerščanski ljudje! idite pogostoma k svojim duhovnikom in njim razodenite težo svoje duše, in se njim priporočite, da Boga za vas prosijo. Ta molitev vam bo vsakokrat hasnovita. Zavoljo tega pa tudi ne pravite: „Mešniku je dobro in lahko, ker nima težkega dela; on samo moli.“ Le premislite, kako težko je za svoje ovce moliti in vedno v strahu biti, da zavoljo lastne mešnikove nedoprijetnosti ovce ne bi kvarjene bile. Vzemite vi to dolžnost na se, potem pa mi povejte, ali vam ne strepeče vsak las pri tej misli. Glejte! tako vam tedaj prva mešnikova dolžnost prinese velik hasek.

b) Mešnikova dolžnost pa ni samo molitev, ampak on je še tudi z Bogom sodelavec pri zveličanju kerščanskih duš; on vernikom sv. zakramente deli in njim z božjimi nauki cesto v nebesa kaže, ker pisano je: „Duhovnikov usta imajo v sebi modrost in so mnogim na vstajenje“ — Koliko milosti božje pride pri teh opraviilih iz nebes doli na zemljo! Če pobožen mešnik v spovednici sedi, koliko grešnikov se v sercu stresne! V tistem hipu je duša vsemu dobremu opominjanju odperta in se da včasih z eno samo besedo božjo, ki kot oster meč vest razreže, omečiti, da grešniki sad resnične pokore prinesejo. Nekteri pridejo z odkritim srcem k božjemu tovarišču; njih se nauk namestnika božjega tako hitro prejme, kakor se v rahli zemlji pšenično zerno lahko sklije. Eni se podučijo čez krive vere, ktere so se skoz dolgo navado ali vkanljive vižare v njihovi duši vkoreninile; drugi se na mešnikovo besedo v spovednici odtergajo nečistosti, požrešnosti, sovraštvu, gizdosti in drugi grešni pogubi, v kateri so že že dolgo tičali; spet drugi, ki so pri prejšnjih spovedih sv. Duha vedno nalagali, na mešnikovo opombo grešne rane vendar enkrat spoznajo in zmislijo, da so nebesa tista domovina, v katero bi morali vsi hrepeneti. Koliko grehov se tedaj v spovednici zabrani! Koliko se od večne pogube reši! Koliko pobožnih ljudi se v dobrem poterdi in k nebeški popolnosti pripelje! Koliko sv. želj se vzbudi! Koliko selz se v spovednici pretoči, ki nebesom veliko veselje delajo. Vsega tega svet očitno ne vidi, ali kakor zmladletka pod zemljo tihi jug, čeravno se ne čuje, vendar zemljo in led tali, in setvo k rasti pripravlja tako tudi duhovnikovo opravilo v spovednici, čeravno tiho, vendar serca človeška skoz sv. Duha greje in nebesa s spokorjenimi dušami polni. Mešnik potem tudi s sv. kerstom ljudem nebesa odpre, s sv. rešajim Telom človeško dušo k dobrim delom okrepi in s pokoro kristjane v nebesa pelje. Ženin in sneha prideta v cerkev po mešnikov blagoslov, ker le božji blagoslov človeka obogati in ga pred nesrečo obvaruje; tudi umirajoči

brez tolažbe umerjejo, če mešnik z angeljskim kruhom in sv. oljem duše ne okrepi, da se brez straha poda na ozko berv proti dolgi večnosti.

In kedar mešnik na pridiznici svoj glas vzdigne, koliko nednim se pamet ne razsvetli? Koliko okornih serc se ne strese? Posvetnjakom se z besedo božjo očitno usta vežejo. Pobožni pri pridigah pozabijo svoje težave, ker so božje pravice lačni in žejni, ter želijo torbico svojega potrebnega serca le z besedo božjo za nebeško življenje napolniti. Z nauki na pridiznicah se čast Jezusa Kristusa brani, katero hoče nemaren svet zatreti in prikratiti, ker Zveličar po ozki cesti v nebesa hoditi zapoveduje. Pridiznice so v naših cerkvah tiste mize, pri katerih se vsi s sv. Duhom drugoč napolnite. Ali če se vam zdi, da ni tako, povejte mi, kaj bi bilo iz vas, ko ne bi bili vas mešniki učili? Vi ne bi vedeli, komu in zakaj imate služiti? Vi si nebi vedeli ne v težavah ne na smertni postelji tolažbe iskati. Vi bi bili nesrečni. Pa mešniki so vaši svetovalci, kedar o čem dvomite, vaši tolažniki v žalosti, vaši najzvestejši prijatelji, ki vam za obojni svet vsakokrat najboljšo hočejo in ki vam noter do smerti stalni in zvesti ostanejo. Mešniki so vam tedaj na velik hasek, da, pravi blagoslov božji, ker vašo dušo za nebesa pripravljajo in v nebesa sprevajajo.

c) Mešniki imajo dolžnost, svojim ovcam dober zgled dajati in jim dela kerščanske ljubezni skazovati. — Jes sicer vem, da vsi duhovniki nimajo takega zadržanja, kakoršnega bi morali imeti. Pa jes ne govorim zdaj od tistih, ki svoj stan zatajijo in zasramujejo; takih je med drugimi stanovi tudi dosti najti — sam Zveličar je med svojimi učenci imel enega hudobnika — jes govorim od odebranih mešnikov, katerih še je tudi precej dosti na svetu najti. Meglovja je na nebu vedno več, kakor bliščečih zvezdic, pa če se le nekatere zvezdice prikažejo, že noč precej razsvetijo. Kar lagodni (hudobni) tovarši pokvarijo, to vendar po drugem kraju pridni popravijo, Bog svojega sveta v nobenem času ne zapusti. In naj bo pridnih mešnikov kakorkoli malo, tej trohi ima se svet ob vsakem času za pravi kerščanski in zveličanski red zahvaliti. Ves svet je bil krivoveren, samo 12 aposteljnov in 72 učencev je Gospod razposlal in ti so s svojim izgledom in naukom svet preobrnili. Zdaj pa ima kerščanska cerkev veliko več, kakor 12 pobožnih mešnikov, več kakor 72 skerbnihi učencev in med njimi se znajdejo tako lepi pobožni izgledi, ki se kakor luč svetijo, in ki se indi zastonj iščejo. To mora ponižnost in bogaboječnost spoznati. Kje se najde večja pobožnost, kje se opravi več molitev, kakor med pobožnimi mešniki v kloštrih in na farah? Kje se vidi več pohlevnega vladarstva, kakor pri njih, zato je stara pravoč: „Pod oblastjo duhovne pastirske palice je podložnikom dobro“. Kje indi imajo popotniki in siromaki priljubljenejši pribežališče, kakor v duhovnih hramih? Tebi, moj kristjan! ni treba takih

zgledov daleč okoli iskati; ti jih imaš takoj pri domanjih mešnikih, pa ti jih ne vidiš, jih samo zato včasih ne porajtaš, ker si jih navajen, ali ker rajši male pregrehe povekšaš, kakor lepe zglede pohvališ.

Kdo je opravljal daljše in ostrejšje poste? Kdo je prehodil več sveta; kdo prestal več sramote in siromaštva; kdo prelil več kervi, kdo pokazal več krotkosti zavoljo Jezusa Kristusa, kakor aposteljni in njihovi nasledniki, pravi bogaboječi mešniki v starejšem in novem času? Sv. Atanazij, sv. Ambrozij, sv. Benedikt, sv. Frančišek Serafiški v starejšem času; sv. Franc Ksaverij, sv. Ignacij, sv. Vincencij v novejšem času, da le nekatere naštejemo, so nam v tem gotovo priče. Ti mešniki so zdaj pomerli, pa oni so druge z duhom pravega kerščanstva navdehnili. Tudi mi imamo našo bogaboječnost, naše cerkve, našo pravo vero starim pobožnim kerščanskim mešnikom zahvaliti. Oni niso samo molili, nego poleg človeških srec so tudi njive obdelovali, gorice zasajali, lese kerčili, in na vsakoverstne načine ljudem stregli, samo da bi je k Jezusu Kristusu pripeljali, v nebesa spravili, ter na zemlji in v nebesih srečne napravili. Če je res, da dobrota in modrost svet kvišku deržita, tedaj so mešniki največi dobrotniki vsega sveta, zakaj oni so mu skoz Jezusa Kristusa vse dobro prinesli. Od pobožnih mešnikov se resni, kar David v 19. psalmu pravi: „Njihova toplota vse segreje.“ In sv. apostelj Janez v svojem listu tako piše: „Naša vera je svet premagala.“ S čim drugim pa ga je premagala, nego z lepimi zgledi, nauki, molitvami, s solzami in kervavo smertjo, ker to je mešnikovo edino orožje. Ali če ne bi tako bilo, zakaj prosijo sovražniki svoje duhovnike, naj bi med njimi mir napravili, če na njihovo pravičnost in pohlevnost nobenega zaupanja nimajo? Zakaj si taki siromaki, ki se sramujejo pred svetom svoje ubožtvo razodeti, k svojim duhovnim pastirjem upajo, in od njih na tihem pomoč pričakujejo? Kako to, če se na njihovo posebno bratovsko ljubezen ne zanesejo? Zakaj bolniki svoje duhovne pomočnike prosijo, da bi skoz cele dni in noči pri njih na tolažbo ostali ali njih konči večkrat obiskali, če niso od njihove potepušljivosti prepričani? Zakaj očetje in matere svoje nedolžne otročiče mešnikom v roke dajo, če ne vidijo nad njimi zglede sramožljivosti? Kakor je telo brez duše mrtvo, tako tam, kjer ni cerkve in duhovnikov, greh lahko raste in dobro zatere, ker ni nobenega voditelja, ki bi z besedo grajal in učil, z dobrim zgledom grel in poprek ljudi v nebesa ravnal. Modri Salomon nam to svedoči, ki v 19. postavi uči: „Kjer duša nima spoznanja, ni dobro.“ (Preg. 19, 2.) Idite na tiste kraje, kjer ni duhovnega pastirja in sami bote se o tej resnici prepričali. — Starega zakona pismo nam pravi, da je nek mrtvec padel poleg mrtvega trupla preroka Elizeja, in ko se je tega trupla doteknil, se je oživil. Moji dragi! tudi vi se ne morete pobožnemu mešniku približati, da se ne bi skoz njegov izgled na

ново za nebesa ne oživili. Če je pravi mešnik le nazoč, že dosti hudega zabrani in dosti s svojim izgledom pozdigne.

Jes vendar vsega tega nisem naštel, da bi mešniški stan pohvalil; Bog je moja priča, jes sem vse to le razložil, da bi vas prepričal, da vam mešniki s svojim izgledom posebno dobroto skazujejo. Ljubite zato in spoštujte mešnike, ne sovražite jih; oni so za vas velika dobrota, velik blagoslov. To Bog sam pri preroku Jeremiju poterdjuje rekoč: „Obernite se spet k meni, vi okorni otroci, in jes vam bom dal pastirje po mojem sercu“ to je po mojem dopadenju. — To so dolžnosti, ktere imajo mešniki do vas; one vam vse prinašajo velik hasek. Če pa dolžnosti do svojih mešnikov ne bote spolnovali, vam to prinese veliko pogubo: od tega pa v

II. delu.

Dolžnosti, ktere imate vi dragi kristjani! do svojih mešnikov, so te: Vi ste dolžni jih poslušati, jim njihovo pravico zvesto odrajtovati, jim posebno bratovsko ljubezen skazovati s tem, da imate ž njihovimi slabostmi poterpljenje, posebno pa ste dolžni, njih nauke za božjo besedo vzeti. Če pa vi po njihovem podučanju ne živite, če njih za namestnike božje ne spoznate, poprek če dolžnosti do svojih mešnikov ne spolnujete, tedaj vam to velik kvar prinese.

1. Pervi kvar je: Kjer nihče božje besede ne zderžava in nihče mešnika ne posluša, tam je vera pri kraju, ali že celo nobene vere ni. Nevernikom pa se Bog pri preroku Izaiju tako grozi: „Gorje vam, kateri ste modri v svojih očeh, in sami pri sebi razumni“ (Izaija 5, 21.). Ljubljeni moji! vera je začetek zveličanja, koren pravice pred Bogom; brez vere se ne moremo nebeškemu Očetu dopasti. Ona nas povzdigne za dediče in otroke nebeškega kraljestva; ona nas v težavah na zemlji spodbuja in nam božjo sodbo pomenjša. Vera je tedaj največi zaklad, kterega imamo od Boga. Če pa hočete to pravo vero obvarovati, morate besedo božjo od svojih mešnikov radi poslušati, Nikdar se Gospod Bog tako strahovitno ne grozi kakor takrat, ko se toži, da ljudstvo noče njegove besede poslušati. Pri preroku Jeremiju so te besede najti: „To je ljudstvo, ki ni poslušalo glasu Gospoda, svojega Boga, in ni sprejelo krotjenja: vera je zginila, in je vzeta od njih ust . . . Gospod pa bo to ljudstvo zaverigel in ga v svoji jezi celo zapustil.“ (Jerem. 7, 28.) — Zakaj pripusti Bog take vojske? Zakaj je toliko glada? Zakaj tako velike povodnje? Zakaj po nekih krajih pomor? Zakaj se zakoni tako lahko raztergajo? Zakaj se otroci na stariše stavijo? Zakaj ima nevolja črez nas toliko oblast? Zakaj se molitve tako hitro in tako popolnoma ne uslišijo, kakor pri prvih kristjanih? Prerok Izaija nam ta vzrok razodeva rekoč: „To ljudstvo se zato v nevoljo pelje, ker nima

vere.“ Tako tudi v knjigah modrosti beremo: „Kdor si uho zatika, da ne bi moje besede poslušal, tistega molitev bode zaveržena“.

Do zdaj narajtani kvari so gosti in navadni, pa jes še hočem posebne nevolje narajtati, ktere pridejo črez tiste fare, in črez tiste dežele, ki božjo besedo zametujejo in nočejo svojih mešnikov poslušati. Pri preroku Amosu (8, 11.) pravi Gospod Bog: „Glej, dnevi pridejo, govori Gospod, in poslal bom lakoto v deželo; pa ne lakoto po kruhu, tudi ne žeje po vodi, ampak po poslušanju besede božje.“ To je, ljudje bodo okoli hodili in božjo besedo iskali, pa ne bodo nobene božje besede našli, in nobenega duhovnika, ki bi jim božjo besedo oznanjeval in razlagal; ker po besedah preroka Izaija Bog ne bo dal nobenih modrih, in pametne starce bo skoz smert k sebi vzel. Pred 50 leti je pri nas bilo malo novih meš, tedaj tudi malo mešnikov. Vi ste se morebiti že prepričali, da se skoro vsakokrat tako zgodi: tisti, ki božjo besedo in božje namestnike v živih in zdravih dnevih zametavajo, imajo na smertni postelji velik glad po božji besedi, ki bi jih tolažila. V lastnem sercu nimajo nobene tolažbe, zato iščejo z očmi mešnika, in po njem zdihavajo, pa zveksine Bog take posmehovavce tako hitro iz sveta vzeme, da brez tolažbe sv. vere, to je brez mešnikove pomoči umerjejo. — Kar se enemu zgodi, zna se drugemu tudi zgoditi; zato radi mešnike poslušajte, ovači bode Bog v jezi svojo besedo in mešnike in s tem velike dobrote od vas vzel.

Ali najstrahovitniše je to, kar bom zdaj povedal. Če vi božje besede in pobožnih mešnikov ne bote spoštovali, bode vam Bog ne samo vse bogaboječe mešnike vzel, ampak bode vam same malopridne pastirje dal. Tako se namreč grozi pri preroku Izaiju rekoč: „Jes bodem vam dal pastirje, ki bodo hudo za dobro, in dobro za hudo razčevali, ki tistega, kar je poterto, ne bodo stavili in ki zmajanih reči ne bodo poterdili, ampak bodo po posebnih cestah hodili.“ To se pravi z drugimi besedami: Jes bom take duhovne vižare poslal, ki bodo krive vere raztepali, zmešnjavo med vami delali in mojo jezo na vas vabili. Če je božja jeza ztmerna, tedaj Bog pripusti, da kralji na endrugega z vojsko planejo, da se leta shujšajo, da polja in gorice ne rodijo, da se dežele zaterejo, da se lakota in pomor razširja. Če pa božja jeza jako velika postane, tedaj on reče: „Kake kazni bi jes svojemu ljudstvu dal? Kaka znamenja svoje jeze? Jes bom mu dal nemarne pastirje“. In menite, da se to ni nikdar zgodilo, ali se to še med nami ni zgodilo? O še danesnji čas se to godi. K pridnim farmanom tiščijo le pridni, bogaboječi mešniki, vernjekavih, razuzdanih, okornih pa se kerčijo. Srečno si ti, ljubljeno Marjetinsko ljudstvo! ti si imenitno žertvo svojim mešnikom prineslo ter s tem na znanje dalo, da imaš vero v časti, da mešnike spoštuješ in Boga ljubiš. Molite zato vsi, da vam Bog ne bo perve kazni poslal, namreč da bi vera med vami

posehaval, da ne bi imeli mešnikov ali da bi same lagodne (hudobne) pastirje imeli.

2) Če vera in mešniki zmanjkajo, tedaj nasleduje druga kazen ali kvar, namreč: „Med ljudstvom je vse zaderžanje razuzdano. Prerok Amos tako le toži: „V tistih dnevih, ko bo ljudstvo Boga zapustilo, bo zmanjkalo lepih devic in čverstih mladenčev.“ In sv. Hieronim o teh besedah tako piše: „Kjer se božja beseda ne posluša, tam je ležišče vseh grehov, tam se sramožljivost zbriše, tam čistost pomerje, tam vse dobre in lepe lastnosti zginejo.“ — Kakošna nevolja je že v vesi, kjer se eden ali dva neverna prevzetnjaka znajdet; kaka nevolja pa še nastane, če je fara zveksine s takimi napolnjena, ki vero zatiravajo, Boga preklinjajo, se sramožljivosti posmehavajo, svetsko blago mesto Boga častijo, in edino svoji poželjivosti služijo. Satan, sovražnik človeškega rodu, ima tam najgloblje vkoreninjen sedež, in najširje polje svoje oblasti, kjer ni straha božjega, kjer se božja beseda zatirava in mešniki zametavajo.

3. Največa kazen pa čaka kristjane, ki božjo besedo in božje namestnike zametavajo, na unem svetu, namreč: zatiravanje božjih reči je gotovo znamenje večne pogube. — Ktera znamenja so imeli tisti, ki so od apostelnov bili za nebesa odbrani? Sv. Lukež nam pravi, da so se ti veselili, ko so božjo besedo poslušali, in ne samo veselili, nego tudi v časti so jo imeli in so jo terdno verovali, ker so bili k večnemu življenju osnovani. Ravno tako tudi sv. Gregor papež pravi: „Dušna jed je božja beseda; kakor tisti ne more živeti, kteremu slab želodec jedi ne prebavi, tako tisti, ki si božje besede ne zapomni, nima živeža za večno življenje v sebi.“ In po pravici je tako. Kdor hoče pravi Kristusov učenec biti, mora si, kakor Marija Magdalena h Kristusovim nogam sesti, njegovo besedo poslušati in v časti imeti. Kdor pa tega ne stori, ima vedno nad seboj znamenje večne pogube. Ali meni se zdi, da se nekterih ta strah pred večno pogubo še zdaj ne prime; zato še hočem druge svedoke (priče) naprej pripeljati. Eden svedok (priča) je sv. Avguštin, v čigar pismih so te besede: „Kaj se vam zdi, pravi on, kaj je večje vrednosti, Kristusovo telo ali božja beseda? Če hočete resnico odgovoriti, morate spoznati, da božja beseda ni menjše vrednosti, kakor Zveličarjevo telo. Zato pa tudi ni menjše kazni vreden tisti, ki božjo besedo nemarno posluša, kakor tisti, ki s svojo nemarnostjo sv. rešnje Telo na tla pasti pusti.“ Če pa po besedi sv. aposteljna Pavlja tisti večno pogubo zasluži, ki Jezusovo telo po nevrednem prejme, tako je tudi tisti večne kazni vreden, kateri božjo besedo zatira ali jo zaničuje, ker je božja beseda s svetim rešnjim Telesom enake vrednosti.

Glej torej! če besede božje ne porajtaš, obsodiš se sam k večnemu pogubljenju. — Drugi svedok, ki o zaničevalcih božje be-

sede govori, ni človek, nego tisti, ki bo prišel soditi žive in mrtve, je sam Jezus Kristus. Njegove lastne besede pri Lukežu (10, 13.) so te: „Gorje tebi, Korozaïn! gorje tebi Betzajda! zakaj ko bi se bili v Tiru in v Sidonu godili čudeži, kateri so se godili pri vas, bi se bila zdavnej v ostrem oblačilu in pepelu sedé pokorila. Pa bo tudi Tiru in Sidonu ložej pri sodbi, kakor vam.“ Iz teh besed vam jes vsem v imenu Jezusa Kristusa povem: Gorje tebi neverni in okorni kerščanski svet; zakaj ko bi neverniki imeli toliko cerkev, toliko mešnikov, ko bi se jim tolikokrat božja beseda oznanjala, oni bi že davno Gospodu Bogu dopadljivo pokoro delali. Oni pa bodo na sodnji dan tudi ložej prestali, kakor ti, ker vero zatiravaš, božje reči zaničuješ in vedno brez pokore po stari grešni navadi živiš.

Naj se torej vsak izmed vas priklene kerščansko-katolijske cerkve, kakor pokoren otrok svoje matere, naj vsak derži svoje vero, naj posluša svoje mešnike, da ne bodo prišle črez vaše hrame in črez cele dežele in kraljestva v tem življenju in na unem svetu kazni, ktere sem vam danes zaznamoval.

S k l e p.

Zdaj mi pa moj posel zapoveda, še drugoč se k prednjim osebam današnjega obhajila obrniti. Hvaljen bodi Gospod nebes in zemlje, ki je pogledal na tvojo ponižnost, ti novomešnik Franc Frass! ter tebe za svojega oltarskega služabnika vzel. On te je po ozki in ostri cesti v ta stan vodil. Ti si bil ovači (drugači) siromaški, ali tvoje serce je bilo nedolžno, tvoje zadržanje pridno, in s tem si se Bogu in ljudem dopadel. Pa s čim boš se ti Bogu za te dobrote zahvalil, ktere si od njega prejel? Tvoja zahvala naj bo ta: da boš zvesto človeške duše v nebesa spravljaj, za ktere je Jezus Kristus svojo drago kri prelil; ker človeške duše so njegove izvoljene neveste. Moli danes in za naprej za se in tudi mi vsi bomo ti za milost prosili, naj bi imel sv. pomoč in močno besedo, da bi se tudi zanaprej bogaboječe življenje kakor luč od tebe svetilo; poprek da bi bil mešnik po sercu božjem. Ko boš danes Gospoda in sodnika Jezusa Kristusa v svojih rokah deržal, tedaj reci: Usmili se Gospod črez mojega skerbneга očeta Franca in mojo ljubljeno mater Terezijo. Ti si bil svojim starišem zjutraj prva skerb in zvečer zadnja skerb; oni so si dosti žulov napravili, oni so iz ljubezni do tebe dosti vročih srag pretočili. Prosi jim za zdravje, za dolgo življenje, za blagoslov božji, za nebeško kraljestvo danes in vse svoje žive dni. — Moli za svoje brate in sestre, misli, kako so ti oni pomagali, kako so se oni tebe veselili, kedar si iz šol domu prišel in v njihovo sredino z bratovskim srcem stopil. Kedar bo tebi dobro, poverni ljubezen z ljubeznijo. — Moli tudi za tisto staro mater, ki so pri kerstu namesto tebe oblubo napravili, da hočeš edino Gospodu Bogu služiti! Oni so te v tej

cerkvi najprej Gospodu Bogu darovali, daruj tudi ti njihovo starost in prosi Boga, naj ne bi bilo v nebesih pozabljeno, kar so oni potrebnim dobrega storili. — Moli za sosede svoje domačije, naj jih Bog v dobrem poterdí. Moli za vso faro, naj bi bogaboječe živela, svoje mešnike spoštovala, in se ne bi dala od tiste ceste odverniti, ki v nebesa pelje. Moli za našega svitelega cesarja I. in za našega milostljivega škofa I. I., ki sta te v duhovščini tri leta zastonj oskerbela ter ti tudi tvoje prihodnje oskerbljenje poterdila. Moli za vse ljudi, za žive in za mertve.

Vi pa moji dragi! priklenite k mojim besedam svoje serce. Recimo tudi mi s ponižnim srcem tisto molitev na glas, katero je visokovredni novomešnik danes najprej Gospodu Bogu odposlal, namreč: „Mi te prosimo, o Gospod! daj svojemu ljudstvu milost, da se bode greha izogibalo in tebi, kakor edinemu Gospodu s čistim srcem služilo po Jezusu Kristusu našem Zveličarju. Amen.

Perva pridiga od presv. rešnjega Telesa.

(Govoril J. S. pri sv. Križu v Černeški fari l. 1873.)

„Kruh, katerega bom jes dal, je moje meso za življenje sveta.“ (Jan. 6, 52.)

V v o d.

Ni je hujše stvari na svetu, kakor je človek v svoji dušni slepoti, ni je zveri, ktera bi tako zdivjala, kakor človek, ki se da voditi svojim grešnim strastim. Tega se lahko prepričate iz naslednje zgodbe: Svoje dni prilomastijo roparji v neko farno cerkev, ktera je bolj na samoti stala. Ko že bolj vredne cerkvene reči pograbijo, storijo na slednje še strašen rop božji. Njih roparske roke vlomijo v tabernakelj, in, o hudobija! vkrađejo iz njega monštranco s posvečeno hostijo vred. Ko pridejo iz cerkve do nekega bčelnjaka, snamejo iz monštrance presveto hostijo, ter jo v bčelnjak veržejo. Kar je pa človek v svoji dušni slepoti storil, to hočejo popraviti nedolžne živalice, pridne bčelice, ter naredijo iz belega, najčistejšega voska prelepi tron, poberejo presveto hostijo in jo na tron postavijo. Tudi zoper natero pojejo v tihi noči bčelice pred tem tronom med tem, ko nebeška svitloba ves bčelnjak obsiva. Gospodar, ki je to videl in slišal, stermi nad tem čudežem, ter naprosi gospoda župnika, naj pridejo pogledat.

Duhovnik, ki so nad božjim ropom bitko žalovali, pridejo do bčelnjaka, in, oh! kako ostermé, ko najdejo v panju presveto

hostijo, katero so razbojniki zaverгли, bčelice pa po svoji moči častile. Ljudje se hitro zberejo, in župnik z veliko častjo vzdignejo presv. hostjo, ter jo v procesiji nazaj v okradeno cerkev занesejo.

Scer ta čudež ni v sv. pismu, in ni ravno treba, da bi ti v njega veroval kakor v svetopisemske besede; pa svetopisemska in spričana verska resnica je, da je Jezus Kristus v zakramentu altarja, pod podobami hruba in vina ravno tako pričujoč, kakor ob desnici svojega nebeškega Očeta. Le vi bodite tudi tiste pridne bčelice, ktere se rade in pridno zbirajo okoli najsvetejšega zakramenta altarja in s pobožnim srcem molijo presveto rešnje Telo, to največo skrivnost naše sv. vere.

Naj bi pobožno poklekovali pred sv. rešnje Telo in Jezusa, velikonočno jagnje vredno prejemali, namenili smo vam svetokrižki pridigarji, letos pridigovati od presv. rešnjega Telesa, in vam v domači, lahko umevni besedi razlagati to največo skrivnost naše sv. vere. Danes že bote slišali:

- I. Od predpodob presv. rešnjega Telesa,
- II. Od imen tega zakramenta, in
- III. Kako je Jezus Kristus ta zakrament postaviti obljubil.

O naj bi imeli mi pridigarji angeljski jezik in tudi angeljsko nedolžnost, morali bi le s svetim strahom govoriti od tolike svetosti tega zakramenta. Ker smo pa le revne, grešne stvari, se pa obernem k tebi presveta mati našega Jezusa, k vam angeljem božjim, k tebi sv. Jožef, in k vam svetnikom in svetnicam božjim, in prosim ponižno, da vi dostavite, kolikor našim slabim močem primanjkuje!

Razlaga.

I. Predpodobe.

1. Že v stari zavezi je Melhizedek salemski kralj, Bogu daroval kruh in vino, zakaj duhoven je bil Boga najvišjega. (I. Mojz. 14, 18.) V novi zavezi se pa Jezus Kristus daruje svojemu nebeškemu Očetu pod podobami kruha in vina. Melhizedek je bil predpoda Jezusa Kristusa, večnega kralja pravice in miru, njegov dar pa je bil predpoda najsvetejšega zakramenta oltarja.

2. Predpoda presv. rešnjega Telesa je bilo velikonočno jagnje Izraeljcev, (II. Mojz. 12.) katero je pomenilo Jezusa v presvetem zakramentu, tisto nedolžno „Jagnje božje, katero grehe sveta odjemlje“ (Jan. 1, 36.).

3. Predpoda najsvetejšega zakramenta je bila tudi mana, s katero je Bog Izraeljce 40 let v puščavi preživil. (II. Mojz. 16.) Mana je iz nebes padala; iz nebes je tudi Jezus prišel na ta svet. On sam pravi: „Jes sem živi kruh, ki sem z nebes prišel.“ (Jan. 6, 51.) Nekaj mane se je shranjevalo v skrinji zaveze; tudi

Jezusovo presv. Telo se hranjuje zdaj v zali hišici, kateri tabernakelj pravimo.

4. Pred sovražnico Jezabelo je moral prerok Elija v puščavo pobegniti. Tukaj v puščavi sede pod neki germ, ter prosi Gospoda, da ki umeri, ter moli: Zadosti mi je, Gospod vzemi mojo dušo; zakaj nisem boljši kakor moji očetje. In se je vlegel in zaspal v brinjevi senci; in glej, angelj Gospodov se ga je dotaknil, in mu je rekel: Vstani in jej. Ozerl se je, in glej, pri njegovi glavi je bil pod pepelni kruh, in posoda vode; jedel je tedaj in pil, in je spet zaspal. In povernil se je angelj Gospodov v drugič, in se ga je dotaknil, in mu je rekel: Vstani, jej; zakaj ti imaš še dolg pot. In ko je bil vstal, je jedel in pil, in je hodil v moči tiste jedi 40 dni in 40 noči do božje gore Horeba.“ (III. Kralj 19, 4 do 8.) Tudi ta kruh, katerega je bil angelj Eliju pripravil, bil je predpoda zakramenta presv. rešnjega Telesa. In tako najdemo še več predpoda tega najsvetejšega zakramenta, pa prestopimo na imena te svete skrivnosti.

II. Imena presv. rešnjega Telesa.

Naj si še tako prelepo ime od presvetega rešnjega Telesa izberemo, njegove svetosti in visokosti vendar ne moremo zadosti na znanje dati.

Presveto rešnje Telo imenujemo:

1. Najsvetejši zakrament, ker v njem Jezus Kristus živi, ki vsem drugim zakramentom svetost daje.

2. Imenujemo ga zakrament oltarja, ker se ravno na oltarju spreminja po mešnikovih besedah kruh v Jezusovo presveto rešnje Telo, in vino v njegovo presv. rešnjo Kri.

3. Imenujemo ga nebeški kruh, ker se nam zavživati daje Jezus Kristus, ki je iz nebes prišel, in tudi nam dušno življenje daje in nas v nebesa vodi.

4. Imenujemo ga angeljski kruh, angeljska jed, ker se v tem zakramentu znajde Jezus, ki je angeljem največa sladkost in največe veselje.

5. Imenujemo ga Gospodova miza, ker nam v tem svetem zakramentu naš Gospod, Jezus Kristus, sam mizo pogrinja, ter nas živi in redi z lastnim mesom in lastno kervjo.

6. Imenujemo ga skrivnost vere, ker se v tem sv. zakramentu znajdejo res neizrečeno velike skrivnosti, katere presegajo ves um človeški.

7. Imenujemo ga presveto hostijo ali daritev, ker se pri vsaki sv. meši za nas daruje Kristus, ki se je tudi na križu za nas daroval.

8. Imenuje se sv. Obhajilo, ker kristjani pri vživanju tega sv. zakramenta obhajajo velike skrivnosti, ter se z hvaležnim srcem spominjajo britkega terpljenja Jezusovega in njegove grenke smerti na križu.

9. Imenujemo ga tudi sveto Popotnico, ker ta zakrament nas močne stori, kakor angeljski kruh preroka Elija, da srečno romamo proti večnosti. Imenuje se sveta Popotnica, ker vernim bolnikom moč daje, da lagljeje prestanejo zadnje težave, premagajo peklenske skušnjave in tako z vsem potrebnim oskerbljeni stopijo pred božjega Sodnika. Res velike in častitljive so imena, ktera sv. katolijska cerkev najsvetejšemu zakramentu oltarja daje, da bi lagljeje spoznali in sprevideli obilne milosti in brezštevilne dobrote, ktere nam po tem zakramentu dohajajo. Večna čast in hvala zato Jezusu, ki je ta nevsahljivi studenec milosti postaviti obljubil in to svojo obljubo tudi do pičice spolnil. Poslušajmo torej še:

III. Kako je Jezus Kristus obljubil postaviti zakrament sv. rešnjega Telesa. Že dolgo pred svojim terpljenjem je Jezus obljubil postaviti zakrament presvetega rešnjega Telesa.

Ko je bil namreč Jezus v puščavi 5000 ljudi s peterimi kruhi in ribami nasitil, je šla, kakor piše sv. apostelj Janez (Jan. 6.), velika množica ljudi za njim, ker spoznali so iz tega čudeža, da ravno On mora obljubljeni odrešenik biti. Pri tej priložnosti Jezus v misel vzame neko duhovno jed, ter pravi množicam: „Vi me ne iščete zategadelj, ker ste čudeže videli, temuč ker ste od kruhov jedli in nasiteni bili. Delajte ne za jed, ktera mine, ampak za jed, ktera v večno življenje ostane... Vaši očetje so jedli mano v puščavi, in so umerli... Jes sem pa kruh življenja... Jes sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, ktereга bom jes dal, je moje meso za življenje sveta. Judje so se tedaj prepirali med seboj, rekoč: Kako nam more ta svoje meso dati jesti? Jezus jim je tedaj rekel: Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega, in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso, in pije moje kri, ima večno življenje, in jes ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed, in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso, in pije moje kerv, ostane v meni in jes v njem.“ (Jan. 6, 26—57.) S temi besedami je tedaj Jezus obljubil, da bo vernim svoje lastno telo in svojo lastno kri za dušni živež zapustil. Judje, pa tudi njegovi učenci tega se ve, da še niso mogli zastopiti, ter so rekli: „To govorjenje je terdo, in kdo ga more poslušati?“ (Jan. 6, 61.)

Kristus vidi, kako ga ljudje, pa tudi učenci zavoljo teh besedi zapuščajo, pa vendar ostane pri svoji besedi, ja še celo dvajstere aposteljne pobara: „Hočete tudi vi proč iti.“ Simon Peter pa mu reče: Gospod! h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš.“ (Jan. 6, 67—69.)

Kristus ostane pri svoji slovesni obljubi, in kakor bote prihodnjo nedeljo slišali, to svojo obljubo pri slednji večerji tudi na

tanjko dopolni; bodi zato češčen in hvaljen v najsvetejšem zakramentu oltarja: zdaj, in vselej, in na večne čase! Amen.

Druga pridiga od presv. rešnjega Telesa.

(Govoril Florijan Isop, kapl. v spodnji Trajberci)

„Vzemite in jejte; to je moje telo. —
Pijte iz njega vsi, zakaj to je moja kri!“
(Mat. 26, 26—27.)

V v o d.

Poštena in pobožna deklica bila je zveličana Ida Nivelska. Njeno največe veselje je bilo klečati pred sv. rešnjim Telesom in Jezusa, svojega deviškega ženina, zakritega pod podobo kruha, ponižno moliti. Ta izvoljena Kristusova nevesta vidi na dan sv. Andreja, kako duhovnik med povzdigovanjem prenebeško svitlo hostijo povzdigne, ktera se je tako svetila kakor solnce pri svojem vzhodu. Iz te prelepe hostije se sedmero svetlih žarkov vterne, ter posvetijo v njeno deviško serce, in pri tej priči njeno serce s sedmerimi darovi sv. Duha napolnijo. O naj bi s svojo milostjo tudi v vaše serca posvetil tisti vsegapričujoči Jezus, ki se tukaj v tabernakeljnu med nami znajde, in vas napolnil z darovi sv. Duha, kakor zveličano devico Ido, da bi se ogrelo tudi vaše serce ljubezni do najsvetejšega zakramenta oltarja! In vam je bilo danes osem dni govorjeno od predpodob in imen tega najsvetejšega zakramenta, ter se vam tudi povedalo, kako je Jezus Kristus to največo skrivnost naše sv. vere postaviti obljubil, bote pa danes slišali:

I. Kako je postavil Jezus zakrament presv. rešnjega Telesa, in

II. Zakaj je Jezus ta zakrament postavil.

Vse pa, kar govorim, bodi na čast in hvalo najsvetejšega zakramenta, svetega rešnjega Telesa!

Razlaga.

I. Kedaj in kako je Jezus postavil zakrament presv. rešnjega Telesa?

Jezus je spolnil svojo obljubo, ter pri slednji večerji postavil zakrament presv. rešnjega Telesa, in scer tako:

Prišla je slovesna ura, v kateri se je imel Jezus ločiti iz tega sveta. Pa preden se loči od svojih aposteljniov, ktere je vedno ljubil,

pošlje dva izmed svojih učencev, Petra in Janeza, v mesto, in jima naroči, da naj velikonočno jagnje pripravita. Kakor je namreč Mojzes po božji volji letno gostovanje postavil v spomin, da so bili Izraeljci rešeni iz Egiptovske sužnosti; ravno tako je hotel tudi Jezus svoje učence prijazno pogostiti, preden gre v terpljenje in v grenko smert na križu. — Ko se večer stori, je prišel Jezus z dvanajsterimi, in se je k mizi vsedel. Ko tedaj vsi pri mizi sedijo in velikonočno jagnje zavživajo, jim Jezus z žalostnim srcem pove, da eden izmed njih ga bo še to noč sovražnikom izdal. (Mat. 26. Mark. 14. Luk. 22.) Zdaj Jezus od mize vstane, se z belim pertom prepaše, in začne svojim učencem noge umivati. (Jan. 13, 4—5.) S tem jim pokaže, da se bo v kratkem nekaj posebnega zgodilo. Potem se zopet k mizi vsede in na daleč večerja, kakor je navada bila. Kmalo potem pa reče Jezus z ljubeznjivim glasom: „Iz serca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden terpim. Zakaj povem vam, da od zdaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v božjem kraljestvu.“ (Luk. 22, 15—16.) Ko odvečerjajo, je še nekaj kruha na mizi in nekaj vina v kelihu. In zdaj — o spomnite se vselej s hvaležnim srcem te Jezusove neizmerne ljubezni do nas! — zdaj začne Jezus Kristus postavljati zakrament presv. rešnjega Telesa. Vzel je kruh v svoje svete in častite roke, je oči obrnil proti nebesom k svojemu Očetu, in ga je zahvalil. Je posvetil kruh, ga razlomil, in podal svojim apostelnom, rekoč: „Vzemite in jejte; to je moje telo, (Mat. 26, 26.) ktero bo za vas dano“ (I. Kor. 11, 24). — Potem vzame Jezus kelih z vinom v svoje svete in častite roke, spet zahvali svojega nebeškega Očeta, posveti kelih, ter ga poda apostelnom, rekoč: „Pijte iz njega vsi! Zakaj to je moja kri nove zaveze, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpuščenje grehov. To delajte, kolikokrat pijete, v moj spomin“ (Mat. 26, Luk. 22.) Apostelnji so vzeli razlomljeno podobo kruha iz Jezusovih rok v svoje roke, ter so jedli; so vzeli tudi kelih, si ga okrog podajo, ter iz njega pijejo.

Kar so pa apostelnji zdaj jedli, ni bil več kruh, ampak Jezusovo presveto rešnje Telo, in tako so se spolnile Jezusove besede: „Kruh, kterega bom jes dal, je moje meso“ (Jan. 6, 52). Kar so apostelnji zdaj pili, ni bilo več vino, ampak bila je Jezusova rešnja kri. Jezus Kristus je s svojimi vsegamočnimi besedami, ki jih je izrekel nad kruhom in vinom, velik čudež storil. Kruh je spremenil v ravno tisto svoje telo, ktero je bilo drugi dan na križu za nas umorjeno; vino je spremenil v ravno tisto svojo kri, ktero je drugi dan za nas na križu prelival. Le podoba kruha in vina so še nespremenjene ostale.

Tisti vsegamogočni Jezus, ki je vse iz nič v življenje zaklical, tisti neskončno modri in sveti Bog, ki je na ženitnini v Kani na Galilejskem vodo v vino spremenil, je zamogel tudi pri slednji večerji spremeniti kruh v svoje telo, in vino v svojo kri. Apostelnji

Jezusovi so v ta veliki čudež verovali, svojega mojstra v veliki ponižnosti molili, ter z vso pobožnostjo zavžili Jezusovo presv. rešnje Telo in njegovo presv. rešnjo kri. In kar popred niso mogli zapopasti, so zdaj razumeli in v ponižnosti svojega serca molili.

Kristus pa še tem besedam pristavi: „To storite v moj spomin“ (Luk. 22, 19.). Jezus je hotel reči: To, kar sem jes zdaj storil, delajte tudi vi. Tudi vi spreminjajte kruh v moje telo in vino v mojo kri. Zavživajte tudi vi to moje telo in to mojo kri, ali pri tem zavživanju se vselej spominjajte mojega terpljenja in moje smerti na križu.

Tako torej je Jezus spolnil svojo slovezno obljubo, ter postavil zakrament presv. rešnjega Telesa, zemlja in nebesa so pa stermele nad tolikim čudežem. Oh ljubezen Jezusova — ljubezen brezkončna, ktere nobeden človek, ja tudi nobeden angelj zadosti prehvaliti ne more. In to znamenje neizmerne ljubezni je Jezus na večer pred svojim terpljenjem ljudem zapustil. V tisti strašni noči, v kateri ga je Judež izdal, v tisti noči, ko so ga sklenili sovražniki v smert izdati, v tisti strašni noči, ko so rabeljni že biče in šibe za njega spleтали in mu križ tesali, v tisti nesrečni noči, ko se je ves pekel zoper njega zaklel in so mu nehvaležni ljudje le grenki žolč terpljenja kuhali, ravno v tej noči skaže ljudem Jezus največ ljubezen ter postavi zakrament presv. rešnjega Telesa! On zapusti ljudem presladko nebeško mano, in tako povračuje njih nehvaležnost z največ ljubeznijo, ker njegova ljubezen je močna ko smert. In baram: komu je Jezus to presveto večerjo pripravil? Morebiti le svojim apostelnom, svoji deviški materi, svojim zvestim prijateljem? Oh, kakor je Jezus Kristus za vse na križu umerl; ravno tako je tudi vsem ljudem, ja še celo Judežu in svojim smertnim sovražnikom mizo pogernil, h kateri nas vseskozi ljubeznjivo vabi in kliče. On bi lahko zginil iz tabernakelja, ali priklenjenega ga derži v presv. hostiji njegova neizmerna ljubezen do nas. Na njega se obračajo besede sv. Duha: „Moje veselje je bivati s človeškimi otroci“ (Preg. 8, 31.). Pa čas hitro beži, zato še kratek odgovor na vprašanje:

II. Zakaj je Jezus ta zakrament postavil?

Kristus je postavil presv. zakrament altarja iz same, gole ljubezni do nas, da se lahko v vsaki potrebi k njemu obrnemo za milost in pomoč. Posebno pa je Jezus postavil ta zakrament:

(Konec prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Ambrož Mat. je izvoljen in poterjen za dek. svetovalca dek. Spodnjega roža. Č. g. Isop Florj. je dobil faro Glinje. Umerl je č. g. Muhič Fr. penz. fajm. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Viskoč. g. Glaser Mark. častni kanonik in župnik v Št. Petru pri Mariboru je slovesno obhajal svojo zlato mešo. Njemu na čast je spisal č. g. Zmazek Fr. prav lično knjižico, ki popisuje faro sv. Petra. Na koncu je tudi dodan životopis s podobo zlatomešnika Marka Glaserja; — č. g. Zmazek Fr. je postal provizor v Staremtergu blizo Slov. Gradca, č. g. Štubec M. pa na Muti. Preč. g. zlatomešnik Bruner Franc, nadžupnik in dekan, je umerl. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Jaklič Jož. je dobil faro Mokronog. Za provizorje pridejo Č. č. Gašperin Vijem v Planino (Stockendorf), č. g. Pečnik Val. v Vranjo, č. g. Vrančič Nace v Zagradec; za kaplane: č. g. Golmajer Jož. v Hinje, č. g. Šimenec And. v Št. Rupert, č. g. Lavtižar Miha v Prečino, č. g. Lebar Jak. v Čatež, č. g. Laznik Jož. v Žužemberk. Č. g. Cirar Fr. kaplan v Naklem, je šel začasno, č. g. Vidmar Mat. pa stalno v pokoj. Umerl je č. g. Dolenec Juri, fajm. v pokoji. R. I. P.!

V založbi tiskarne družbe sv. Mohora je ravnokar izšla knjiga:

„Kršansko katoliško Nравoslovje“ (theologia moralis.).

Knjigo spisano od g. župnika Fr. Koseca, poterdili so mil. knezoškof Celovski.

V boljše spoznanje knjige podamo v glavnih potezih njen obseg: §. 1—6 razlaga kaj je nравoslovje in kerš. kat. nравoslovje primerja z onimi neverskih, krivoverskih in novešegnih modrijanov 7—13. Namen človekov in nравstveni red 14—37. O postavi. 38—44. O vesti. 45—57. O človeških djanih, o čednostih, grehu. 58—74. Vera, upanje, ljubezen in njim nasprotni grehi. 75—94. Nравne vhte čednosti. 95—113. Pravičnost 114—119. Jakost, zmernost, čistost, krotkost, skromnost, modrost. 120—125. Stanovske dolžnosti. 126—132. O zakramentih sploh 133—138. Sv. kerst. 139—144. Sv. birma. 145—167. Presv. R. Telo in sv. meša. 168—209. Spoved in odpustki. 210—213. Sv. poslednje olje. 214—219. Sv. mešnikovo posvečevanje. 220—241. Sv. zakon. 242 do 243. Blagoslovila.

Cena knjigi je broširan iztis 1 gold. 20 kr. franko poslana pod križnim zavitkom pa 1 gold. 30 kr.